bunt pctō ad mortem:mortem vtiq₃ sempiternā q̄ vt di-
ctum est pessima est. Et posset tunc aliquis dicere, ꝓphete
silr descendunt ad infernū aīe bonorū et malorꝫ:vn̄ dicit
Job. In ꝓfundissimū inferni descendent oia mea:ad qḋ
occurrit ꝓpheta sabdens.

22 ¶ Redimet dn̄s animas seruorum suorum ꝛ nō derelinquēt omnes qui sperant in eo.

P
Redimit dn̄s a tribus anias seruorum suorum

¶ Redimet) q̄si nō semp ibi erunt aīe iustorū nec semp il-
luc descēdent (q2 redimet dn̄s aias) non quorūcunq₃:sed
(seruorū suorū) redimet dico a tribus:a diabolo mortem
sustinēdo:a tribulatōe pn̄ti gratiā ꝛ patiētiā dando.ab oi
miseria gloriā ꝯferendo. De prima Hiere.xxxj. Redemit
dn̄s iacob de manu potētioris. De scd̄a ps̄. Redime me a
calumnijs hoīm vt custodiā mandata tua. De tercia ps̄.
Redimet in pace aiam meā.s.in pace eternitatis. de q̄ ali
bi in ps̄. In pace in idipm dormiā ꝛ requiescā: p̄cium aūt
nr̄e redemptōis fuit sanguis ipsius:vn̄.j. Pet.j. Non cor
ruptibilibus auro vel argēto redempti estis de vana vr̄a
cōuersatione paterne traditōis.s p̄cioso sanguine q̄si ag-
ni incōtaminati ꝛ immaculati xp̄i ihesu Osee.vij. Ego re
demi vos. Ps̄. Copiosa apud eum redemptio. ꝛ ex q̄ tā
p̄cioso sanguine redempti sunt nō (delinquēt).i.nō dere
linquēt eū in peccādo (oēs qui spe.in eo) Ps̄. Mihi aūt
adherere deo bonū est ponere in dn̄o deo spem meā: s illi
qui nō sperāt in eo (delinquēt).i.derelinquent eum q̄s tn̄
q2 tam care emit ꝛ redemit deberet ꝑpetuo possidere ꝛ cō
minat eis Osee.vij. Ve eis qm̄ recesserūt a me.ij. Para
lip.xv. Si dereliqueritis eū derelinquet vos.

Ps.xxxiiij.

Psalmus XXXIIII

1 Iudica domine nocētes me:expugna impugnantes me.

Titulus. In finē ps̄. (ipsi dauid).i.xp̄o. Posi-
tio eiꝰ ꝓnominis demonstratiui ꝛ discretiui mōstrat refe
rendū esse xp̄o qui fuit verus dauid:q2 manu fortis vin-
cendo dyabolū mundū ꝛ iudeū ꝛ aspectu desiderabilis,p
mittēdo vitā etnā. de q̄bꝰ duobꝰ.s.de victoria in passiōe.ꝛ
de ꝓmissiōe eterne vite habet in hoc ps̄. ꝛ ꝯpetēter ordina
tur ps̄.iste post p̄cedentē.q2 in p̄cedēti egit ꝓpha de cōmu
tatōe xp̄i.ex qua ꝯmutatōe secuta est ꝑsecutio eius. ꝓpter
hoc eīm q̄ viderūt iudei ꝛ dyabolus eum ꝯmutatū:io in-
surrexerunt in eum.si eīm cognouissent nunq̄ dn̄m glorie
crucifixissent.j.Cor.ij. ꝛ est iste ps̄.scd̄s eorū in q̄bus late
agit de xp̄i passione.primus fuit Deus deus meus respi-
ce. Ps̄. Ergo dirigēs nos in finē attribuit ipsi dauid.id ē
xp̄o qui hic loquit q̄nq₃ in ꝑsona sua:q̄nq₃ in ꝑsona mem
brorū. Intētio est ꝑ exemplū xp̄i monere nos ad tolleran
da aduersa. Modus tripartitus est ps̄. Primo incipit ab
orōne orans ꝓ se ꝛ ꝓ aduersarijs memorās culpā eorꝫ
Scd̄o p̄mittēs de spe boni ꝛ gaudio narrat q̄ maligne ꝛ
nequiter ꝯtra xp̄m fecerūt ibi (ania aūt mea) Tercio agit
de fructu passionis ꝓmittēs ꝯfessionē totius ecclesie:ibi.
(ꝯfitebor tibi) dicit ergo xp̄s in ꝑsona sua ꝛ etiā suorum.

Allegorice de xp̄o.

(Iudica dn̄e) pater (nocētes me).i.iudeos mihi ꝛ meis
nocere cupiētes. ꝛ est sensus (iudica).i.ꝯdemna:qḋ petit
nō libidine vindicte s amore iusticie:vel (iudica).i.iudica
bis.i.ꝯdemnabis vt sit p̄dictio nō optatio. Ps̄. Intende
in iudicio meo deus meus ꝛ dn̄s meus in cām meā.sic er
go p̄mo petit vel p̄dicit damnationē inimicorꝫ. Scd̄o pe-
tit victoriā de ipsis. Vn̄ sequit (expugna).i.vince (impu
gnātes me).s.iudeos q̄ me ꝛ ap̄los impugnauerunt ꝛ ty
rannos q̄ alios xp̄ianos impugnaturi erāt.vn̄ bene cōfes
sus est Dacianus q̄ dn̄s exauditus fuit in hac petitōe cū
in passione beati Vincētij clamauit vincimur: q2 vo non
est victoria sine pugna.nec pugna sine armis. ideo tercio
petit arma dicēs.

2 ¶ Apprehende arma ꝛ scutum:ꝛ exurge in adiutorium mihi.

Armis verborū sacre scripture

¶ Appr̄hende arma).i.fac me appr̄hendere arma: quibus
xp̄s pugnauit ꝯtra dyabolū ꝛ iudeos fuerūt auctoritates
sacre scripture:vn̄ Math.iiij.dixit dyabolo.scriptum est
Non in solo pane viuit hō:ꝛ iterum. Non tentabis dn̄m
deū tuum. ꝛ item dn̄m deū tuū adorabis:vn̄ ibi hn̄ ondit
qḋ hec erant arma sua q2 p̄misit:vade retro sathana.scri
ptū est eīm. Dn̄m deū tuū adorabis.q.d. Ego ꝑcutiam te
isto gladio ꝛ faciā te ꝑcussum retro ire. Itē iudeos in mul
tis locis ꝑ auctēs ꝯfutabat. Quarto post arma petit auxi
liū dicēs (ꝛ exurge in adiutorium mihi.

xp̄e pugnauit ꝯ dyabolū ꝛ iudeos.

¶ Nota q̄ arma xp̄i multiplr̄ dicunt.

A
Arma xp̄i hoīs boni ꝛ mali:angeli q̄q₃ ꝛ diaboli:peccati silr et iferni quō multiplicit dicunt

¶ Zelus eius Sap.v. Accipiet armaturā zelus eius.
¶ Caro eius.j.Mach.iij. Succinxit se iudas arma belli-
ca in p̄lijs.

¶ Arma hoīs boni.

¶ Doctrina ꝛ orō.ij.Mach.xv. Singulos illorꝫ armauit
iudas nō clipeo ꝛ hasta s sermonibus optimis
¶ Virtutes Eph.vj. Accipite armaturā dei.ij.Cor.x. Ar
ma militie nr̄e nō sunt carnalia s sp̄ualia.
¶ Scripture sacre.iiij.Reg.xj. Vallabitis regem habētes
arma in manibus Cañ.iiij. Mille clipei ꝛc̄.
¶ Vestes sacre.ij.Paral.xxiij. Leuite circūdent regem ha
bentes singuli arma sua.

¶ Arma vo hoīs mali multiplr̄ dicunt.

¶ Diuitie Prouer.xxij. Diuitie ꝛ gloria ꝛ vita arma ꝛ gla
dij in via supbi.
¶ Scientia.j.Mach.v. Proiecerūt arma sua ꝛ fugerunt
ad fanum.
¶ Excusatio pctōrꝫ.j.Paral.x. Arma saul ꝯsecrauerūt in
fano dei sui:ꝛ caput affixerūt in templo.
¶ Membra Rom.vj. Exhibete mēbra vr̄a arma iusticie.

¶ Arma angeli sunt.

¶ Orones.ij.Mach.x. Cum vehemēs pugna esset appa
ruerūt aduersarijs de celo viri quinq₃:ex quibus duo ma
chabeū mediū habētes armis suis circumseptum incolu
mem cōseruabāt.

¶ Arma dyaboli sunt.

¶ Heretici ꝛ suggestiones.j.Reg.xvij. Arma illius posue
runt in tabernaculo suo.

Arma peccati.

¶ Verecūdia. Ps̄. Arma ꝛ scuta cōburet igni Eccli.ix.c.
Sup arma dolentiū ambulabit.

Arma inferni.

¶ Pene Job.xx. Fugiet arma ferrea:ꝛ icidet i arma erea
¶ Possunt etiā hec legi in ꝑsona sctōrꝫ desiderātiū xp̄i ad
uentū atq₃ auxiliū ꝛ dicentiū (iudica dn̄e) xp̄e fili dei (no
centes me).i.demones q̄ me ad pctm̄ impellūt ꝛ ad infer
nū violenter trahūt (expugna) in cruce (expugnātes me)
.i.demones ꝛ iudeos:vel sic (iudica dn̄e) iudicio discretio
nis aut ꝯdēnatōnis (nocētes me).i.nocere cupientes:vn̄
alia lr̄a hꝫ (aduersarios meos).i.hereticos q̄ fidem mihi
aufferre conant:tyrānos q̄ subam:falsos xp̄ianos q̄ mo-
res detractores q̄ famā:demones qui aiam (ꝛ expugna)
ꝑ me:vel ꝑ te (impugnātes me) q̄ sunt caro:mūdus:dya
bolus:caro delicijs castitatē meā impugnat:mūdus diui
tijs pauptatē:dyabolus honoribus humilitatē Eccli.iiij.
Certa vsq₃ ad mortē ꝓ iusticia ꝛ dn̄s expugnabit ꝓ te ini
micos tuos Exo.xiiij. Dn̄s pugnabit ꝓ vob ꝛ vos tacebi
tis:ꝛ vt h̄ possis facere (appr̄hēde arma) virtutū ad expu
gnādū inimicos (ꝛ scutū) carnis ad recipiēdū ictus. Tri
bus aūt armis.s.hūilitate:pauptate:vite austeritate:tres
hostes deuicit xp̄s.s.diabolū ꝑ hūilitatē carnē ꝑ vite auste
ritatē mūdū ꝑ pauptatē. De illis tribꝰ armis dicit ipse in
ps̄. Paup sū ego ꝛ in laboribꝰ a iuuētute mea:exaltatꝰ aūt
hūiliatꝰ sum ꝛ ꝯturbatꝰ. Illi aūt tres hostes q̄s iste verꝰ

B
Tribꝰ armis tres hostes xp̄e deuicit

dauid manꝰ sue fortitudīe deuicit significati sūt ꝑ tres ho
stes q̄s habuit dd̄ ꝛ q̄s supauit:vicꝫ ꝑ goliā gygātē ꝑ quē
diabolꝰ designat.ꝑ saul q̄ interp̄tat petitio ꝑ quē signifi-
cat caro q̄ sp petit ꝛ clamat affer ꝓuer.xxx. ꝛ ꝑ absalonē
q̄ pax p̄ris interp̄tat lꝫ patrē ꝑsecutus fuerit ꝑ quē mūdꝰ
designat q̄ pacificꝰ videt:s tn̄ osculādo inficit:ꝛ p̄cipue
sicut absalō patrē ꝑsecutꝰ ē:ita mūdus eos q̄ eū edificāt ꝛ
ꝛ diligāt:ꝑseq̄t ꝛ inficit:vn̄ dicit. Quecūq₃ osculatꝰ fue-
ro ipse ē tenete eū Math.xxvj. s xp̄s ꝑ h̄ arma tria istos
tres deuicit.vn̄ dr̄ ei (appr̄hēde ar.ꝛ scu.) Sap.v. Apprhē-
det armaturā zelꝰ eiꝰ Job.xxix. Iusticia indutꝰ sū (exur
ge in ad.mi.) ꝯ aduersariū q̄ me infestat ꝛ p̄ualet ifestādo
vn̄ alibi i ps̄. Vsq₃ q̄ exal.ini.me.s.ꝛc̄. ꝛ dicit (exurge) q2 q̄ī
dormire videbat.vn̄ in ps̄. Exurge q̄re obdormis dn̄e. ct

Figura

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

recte ꝓpter miseriā inopum ⁊ gemitū pauperū nunc exurgam dicit dn̄s. Aug⁹. Dulce est spectaculū videre agnum pugnantem cū leone.

3 ¶ Effunde frameam et conclude aduersus eos qui persequūtur me: dic anime mee salus tua ego sum.

¶ Dicit xp̄s patri effunde frameā) .i. iram ⁊ vindictam .i. abundanter vindica me. de qua Michee. xxi Eduxi gladium meū irreuocabilem deuagina sua. Item Ezech. xx. In brachio extēto ⁊ furore effuso regnabo sup vos (⁊ cōclude aduersus eos qui ꝑsequunt̄ me) .i. cōfunde iudeos sicut ꝯfundit̄ homo qn̄ ꝯcludit̄ ei. ꝯclusit aūt eis deus pr̄ qn̄ corpus xp̄i qđ in monumēto recluserāt cum custodia militum a ptāte eorum exclusit cum eum resuscitauit: vn̄ adhuc in resurrectōe ꝯclusionem istam ad ꝯfusionē eorū cantat ecclesia dicēs: dicant nunc iudei quō milites custodientes sepulcrū ꝑdiderunt regem. ad lapidis positionez ⁊ post addit aut sepultū reddāt: aut resurgentem adorēt: vnde Eccli. xxxvj. Glorifica manū ⁊ brachiū dexterā excita furorem ⁊ effunde iram. extolle aduersarium et afflige inimicū: manus ⁊ brachium pr̄is dī filius qui glorificatus fuit a pr̄e in resurrectōe: excitauit aūt dn̄s furorez eius qn̄ iudeos tradidit in manus romanoꝝ: vel excitabit in futuro iudicio (dic aie mee salus tua ego sum) .i. ostēde de aīa mea ꝙ tu es salus eius qđ fecit dn̄s cum eam ad inferos deduxit ⁊ reduxit cum sc̄tis aīabus q̄ in lymbo detinebāt Ps. Non derelinques aīam meam in inferno: vel in alio sensu in ꝑsona ecclesie (effunde) o xp̄e (frameā) .i. animā tuam .i. ꝓ nobis moriēdo emitte sp̄m tuum in cruce: dicitur aūt aīa xp̄i (framea) sicut supra dictum est: ibi. Eripe aīam meā ab impio frameā tuam ab inimicis manus tue q: ꝑ eam quasi ꝑ gladium acutum diuidit iustos a malis ⁊ debellauit aereas ptātes qn̄ extraxit eam de vagina corporis mortalis ſ victoria habita reposuit eam in vaginā. qn̄ .s. rediit aīa ad corpus ⁊ resurrexit xp̄s. Sed nota ꝙ dicit (effunde) vt notēt amorem xp̄i ad aīas nr̄as qđ eñ effundit̄ nō appreciat̄: ⁊ xp̄s aīam suam neglexit ⁊ q̄si vilipendat dās eam ꝓ aīabus nr̄is Hiere. xij. Dedi dilectam aīam meā in manus inimicorū eius (⁊ cōclude aduersus eos qui ꝑsequunt̄ me) .i. aduersus demones. dn̄s eñ argumētatōe vsus est ꝯtra dyabolum, ꝓposuit incarnationē assumpsit humilitatē ꝯclusit mortem: Vn̄ in passione dixit ꝯsummatū est Joh. xix. Fac ꝯclusionē aliud argumētum iterz faciet dn̄s. ꝓposuit eñ p̄cepta ⁊ ꝓhibitōes nos assūpsim⁹ trāsgressionē ⁊ omissionē ⁊ ipse ꝯcludet eternā damnationē Math. xxv. Ite ergo maledicti ⁊c̄. j. Mach iij. Cōclude exercitum istum in manu ppl̄i tui isrl̄ (dic aie mee) ꝑ effectum salus tua ego sum qđ fecit xp̄us cū aīas sanctoꝝ de lymbo eduxit cum eas in celo quotidie recipit hoc etiā pōt ⁊ debet dicere quilibet qn̄ tentat̄ p̄cipue de desperatōe q: tunc multi dicūt aie eius ꝙ nō est salus ipsi in deo eius: ſ cum dn̄s dat ei fiduciam ⁊ ꝯfortat in spe tunc dicit (aie eius salus tua ego sum) Esa. xliij. Ego sum dn̄s ⁊ nō est absq: me saluator Esa. xlvj. Salus mea nō morabit̄. Item Esa. lv. Iuxta est salus mea vt veniat.

¶ Confundantur ⁊ reuereantur: querentes animam meam.

¶ Hic enumerant̄ pene inimicorū siue demonū siue hominum quas in futuro sustinebunt: ⁊ loquit̄ xp̄s vel vir iustus p̄dicendo vel zelo iusticie optando. Prima est cōfusio de cōmissis: de qua dicit (cōfundant̄) mala cōfusione. de qua Hiere. xvij. Confundant̄ qui me ꝑsequunt̄: ⁊ nō ꝯfundar ego. Scđa est horror inferni: vnde dicit (⁊ reuereantur) .i. timeāt ⁊ horreāt. Ps. Induant̄ cōfusione et reuerētia (querētes aīam meā) hi sunt demones qui querūt nisi aīas Gen̄. xiiij. Da mihi aīas cetera tolle tibi. Itē mali hoies ⁊ si nō sit de intentōe sua querē aīas tn̄ querūt .i. venant̄ eas: sicut canes dyaboli: dyabolus eñ expectat se aīam habiturū ⁊ illi pellē .i. tpalia sicut sunt aliq̄ q̄ querunt ⁊ venant̄ aliis vt ipsi pellem habeāt ⁊ alij carnes: ⁊ sicut ecōuerso multi venant̄ vulpes vt pellem habeāt. carnes aūt ꝓijciūt canibus. Hoc bene intellexit be. Bern̄. q̄ cum esset iuuenis ⁊ iret ꝑegre ad studiū ⁊ i domo quadā hospitatus esset: de nocte venit mulier ad lectum eius. et ipse sentiēs eam clamauit. Latrones latrones: qđ etiam scđo factum est: ⁊ cum in crastino socij eius quererēt quare ita de nocte clamasset. latrones. exposuit eis qđ illa volebat furari thezauruz virginitatis eius ⁊ grē. ⁊ ita ꝑ ꝯñs querebāt aīam. Tercia pena est sepatio a deo. de q̄ dicit.

¶ Auertantur retrorsum ⁊ confundantur: cogitantes mihi mala. 5

¶ Cum eñ ad iudicium surgent: tunc ꝓgredient̄: sed dāta snīa mali cum demonibus ad deo auersi retrogradient̄ ad supplicium inferni. boni aūt vltra ꝓgredient̄ vsq: ad celum cum dn̄o ꝑhenniter ꝑmāsuri: vel sic (auertant̄) a deo. ⁊ hoc est primum in peccato Prouer. j. Auersio paruulorum interficiet eos (retrorsum) ad tēpalia. ⁊ hoc est scđm in pctō Phil. iij. Ea q̄ retro sūt obli. Luc. ix. Nemo mittēs manū ad aratrū ⁊c̄. Quarta est cōfusio de omissis vn̄ dicit (⁊ cōfundant̄) de bonis que omiserūt cum viderint bonos de bonis opibus remunerari: vel ꝑ ista duo cōfundant̄. Notat̄ duplex confusio. Vna exterior: qua erubescent coram oībus qui in iudicio erunt. Alia interior q̄ in suis cōscientijs cōfundent̄: vn̄ in ps̄. Induant̄ sicut diploide ꝯfusione sua. Diplois eñ duplex vestis est: ⁊ induent̄ sicut diploide ꝯfusione confundent̄ (cogitātes mihi mala) id est cōtra me: vel (cogitantes mihi) in corde: vbi ego video dicit xp̄s. ⁊ si cogitātes cōfundent̄ ergo multo fortius facientes mala. j. Joh. iij. Qui odit fratrem homicida est. Vel in bono pōt hoc totum legi: vt hic dicat ⁊ optet iustus in pn̄ti fieri inimicis ad emēdationem suā. Vn̄ dicit (iudica dn̄ nocētes me) iudicio afflictiōis pn̄tis: de quo. j. Pet. iiij. Tps est vt incipiat iudicium a domo dei ſ q: quidam ex tribulatōe peiores sunt sicut Herodes: iō addit (expugna impugnātes me) quasi dicat nō solum ꝑ tribulationem impugna: ſ etiam (expugna) .i. deuince: sic dn̄s expugnauit Paulū Act. ix. c. Qn̄ ꝑcussit eum cecitate ⁊ dixit ei. Saule saule quid me ꝑsequeris. ⁊ post: duruz est tibi ꝯtra stimulū calcitrare: ⁊ sic ꝯuersus est ad dn̄m: ſ q: rebelles sunt multi: iō (apph̄ēde arma) ad expugnādū (⁊ scutū) ad sustinēdū (arma) diuersa .s. gladiuz verbi dei Eph. vl. Itē (arma) .s. pharetrā ⁊ arcū. de q̄bus dixit ysaac Gen̄. lvj. Sume arma tua pharetrā ⁊ arcū ⁊c̄. pharetra dei quā sumpsit ad venandū hoies pctōres fuit ei⁹ amor: arcus ei⁹ largitas qui arcus sumptus de pharetra amoris sagittis bn̄ficioꝝ missos ad nos traxit ⁊ corda carnea .i. mollia ⁊ humore grē humefacta vulnerauit: Vnde Can̄. iiij. Vulnerata caritate ego sum ſm aliā trāslationē vbi habem⁹ Vulnerasti cor meū in vno oculoꝝ tuorū. et Can̄. v. Adiuro vos filie irl̄m si inueneritis dilectū meū vt nūcietis ei q: amore langueo. hec arma apprehendit dn̄s ad deuincēdā maliciā hoim qn̄ solē suū facit oriri nō solū sup bonos ſ ⁊ sup malos ⁊ bona sua indignis pctōribus largit̄ vt sic eos ꝯuertat: ſ q: h̄ etiā nō ad pn̄iam ſ ad luxuriā ꝯuertūt ⁊ vn̄ deberēt ad dn̄m ꝯuerti inde eū peccādo ꝑsequunt̄ ꝑ supbiā ⁊ luxuriaz vt dī Osee. ij. Dedi eis frumētū ⁊ vinū ⁊ oleū ⁊ argentū multiplicaui eis ⁊ aurū q̄ fecerūt baal .s. inde supbiēdo. ⁊ Hiere. v. Saturaui eos ⁊ mercati sūt: iō ne dn̄s indignet̄ ⁊ ad vindictā se ꝯuertat rogat vt patiēter sustineāt addēs hic (⁊ scutū) mansuetudinis ⁊ patie ad sustinēdū eoꝝ infestatōes Esa. j. Laboraui sustinēs. Itē q: mali qn̄ ꝑ amorē nō pn̄t ꝯuerti tn̄ ꝑ timorē ꝯuertunt̄: iō de timore subiūgit (effunde fra.) .i. districtōz iudicij (effunde) in cordib⁹ eoꝝ: de q̄ framea siue gladio Job. xix. Fugite a facie gladij qm̄ vltor iniq̄tatuz gladi⁹ ē: ⁊ q̄s sit iste gladi⁹ determinat ibidē statim subdēs ⁊ scitote esse iudiciū sicut eñ gladius scindit: ita iudiciuz dn̄i scindet malos ⁊ diuidet a bonis: vn̄ Math. xxv. Segregabit eos abinuicē ꝑcul (⁊ cōclude aduersus eos ⁊c̄) id est ostende eis cōclusionem quā in iudicio facies dicēs Ite maledicti in ig. eternum. hec erit dura conclusio: sed

Moraliter de viro iusto

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

qr ex respectu illius iudicij posset quis p nimium timorez ad desperandum moueri: ideo consequenter petit spem dicens (dic anime mee salus tua ego sum).i.conforta me suggerēs q nō nostra iusticia s tua misericordia saluabit (confundant) supra egit de his q peccatores faciūt in cōuersione ipsa. Primū est q cōfundunt apud se cogitantes de peccatis suis z enormitate eorum:vñ dicit (cōfundant) Naum.iij. Reuelabo pudēda tua in facie tua Prouer.xij Res dignas confusione gerit z h est bona confusio Eccli.iiij. Est confusio adducēs gloriam zc. Scdm est q terreant a respectu iusticie dei:vñ addit (z reuereant).i.reuerent terreant vt induant confusione bona z reuerētia qui zc. Sap.xij. Cum reuerētia magna disponit oia. Terciū est q abhorrent pctm̄ z relinquēt actum peccādi:vñ dicit (auertātur) vel (conuertant) fm aliam lrām a pctō (retrorsum).s. ad deum quem retro se reliquerāt Hiere.iij. Fornicata ē cum amatoribus multis.tn̄ reuertere ad me dicit dñs.et ego suscipiā te:z qr quadruplr peccat quater clamat dñs reuertere re.re.re.sunamitis.i.captiua aia Cañ.vj. Quartum est q confitent peccata:vñ dicit (Et cōfundant).s.cōfessione bona: de qua Eccli.iiij. Est confusio adducēs gratiā z gloriam: z p quibus orat ostēdit qr p inimicis.vñ dicit (cogitātes mihi mala) z notabiliter dicit mihi.licet cōsonantius videt dixisse aduersum me: qr sensus est (mihi) .i.ad meā vtilitatem Rom̄.viij. Scimus qm̄ diligentibus deum omnia cooperant in bonum his qui fm propositū vocati sunt sancti.

6 **Fiant tanq̄ puluis ante faciem venti: et angelus dñi coartans eos.**

Hic enumerāt mala que imp̄cat xp̄s vel vir iustus malis hominibus habēda in pn̄ti. Primū est imbecillitas et in cōstantia in tentatōnibus.de quo di Esa.xviij. Rapiet sicut puluis montiū a facie venti: z sicut turbo corā tempestate in tpe vesperi:vnde dicit (fiant tanq̄ puluis ante faciem venti).i.ita deijciant a tentationibus sicut puluis a facie.i.a pn̄tia z instantia venti flantis.de quo supra in pmo ps. Nō sic impij nō sic:s tan.pul. quē pijcit ventus a fa.ter.ibi diffusum est de hoc. Scdm est pplexitas in dubijs.vnde bene sequit (z angelus dñi).i.dyabolus (coartans eos) in pplexitatibus: z di dyabolus angelus dñi.s. malus:qr velit nolit dño subiectus est. simile.j.Reg.xvj. Ecce spūs dñi malus exagitat te Job.xl. Nunquid feriet tecum pactum aut accipies eum seruū sempiternuz Job iiij. Ecce qui seruiūt ei nō sunt stabiles. Iste aūt angelus coartat malos multis modis. Primo tpalia auferēdo vt ad ea querēda eos artet vel ad deū blasphemādū incitet. Exo.v.sic dicit: Pharao nō do vobis paleas. Ite z colligite vobis sicubi inuenire poteritis. z Job.j.dixit sathā ad dñm. Nunquid frustra. Job timet deum nōne tu vallasti eū z domū eius vniuersamq substam eius p circuitū operibus manuū eius bn̄dixisti z possessio eius creuit i terra:s extēde paululū manū tuā z tange cūcta q possidet nisi in faciē bn̄dixerit tibi. Scdo coartat eos p ineptā erubescentiā.de qua Eccli.iiij. Est confusio adducēs ignominiā Jud.j. Artauit amorreus filios dan in monte nec dedit eis locū vt ad planiora descēderent. Amorreus interp̄tat amaricans z signat dyabolū. Dan interp̄tat iudiciū filij hi sūt filij pditōis qs dyabolus artat in mōte supbie nec dat eis locum pnie:vt ad planiora descēdāt p humilitē contritionē confessionē:satisfactionē. Tercio artat eos inducēdo in perplexitatē Exo.xiiij.di q filij isrl erant ex vna pte circūdati mari ex alia montibus Job.xl. Nerui testiculorū leuiathan pplexi sunt Treñ.iij. Circūedificauit aduersum me vt nō egrediar conclusit vias meas lapidibus quadris semitas meas subuertit. Tercia pena siue malū quā patiunt mali in pn̄ti est excecatio z ignorantia:vnde addit.

Qualr dyabolus coartare malos dī mltiplicitèr.

7 **Fiat via illorū tenebre z lubricum: et angelus dñi psequens eos.**

(Fiat via illorū).i.vita malorū (tenebre) p ignorantiam Ps. Nescierūt neq intellexerunt in tenebris ambulant. Quartū est multiplex occasio ruendi in pctm̄: vnde adiūgit (z lubricū) Treñ.iiij. Lubricauerūt vestigia vr̄a in itinere platearū vestrarū Hiere.xxxviij. Viri pacifici tui demerserūt te in ceno z in lubrico pedes tuos. Quintum est impulsus dyaboli.vñ sequit (z āgelus dñi psequēs eos) .i.dyabolus vt supra.de quo Prouer.xvij. Semp iurgia querit malus angelus crudelis mittet contra eum Isa.xix. Concurrere faciam egyptios aduersus egyptios.i.demones aduersus pctōres psequēs eos vt impellat z deijciat in hoc lubrico z ptrahat ad infernū:sicut solet pastor psequi oues z impellere vt ad caulas ducat eas.ita dyabolꝰ ad caulas inferni ducit suos.in quorū psona dicit Hiere. Treñ.iij. Me minauit z adduxit in tenebris z nō in lucē tm̄ in me vertit z conuertit manū suam tota die. Viator cui occurrūt z pariter concurrūt ista tria nō pōt nō concurrere:q enim incedit p noctem tenebrosam p viam lubricā z adhuc impellit nō pōt sustineri. Hec tria cominat dñs pphetis z sacerdotibus et hodie videnꝰ impleta in ecclesia Hiere. xxiij.vbi sic dicit pphta z sacerdotes polluti sūt z i domo mea inueni malum eorum ait dñs.iccirco via eorum erit quasi lubricum in tenebris.impellent z corruēt in ea:ecce illa tria incōmoda z ruina q sequit ex his:tn̄ econuerso sacerdotes deberēt esse z lux z duces aliorū z ptegere eos ab impulsu diaboli de pmo.s.de luce Math.v. Vos estis lux mūdi de ducatu. Ps. Deduxisti sicut oues ppl'm tuū in manu moysi z aaron.de tercio Ezech.xiij. Non ascēdistis ex aduerso nec opposuistis murū p domo isrl.

Nota tria q faciūt lubricare peccatores

Quoniam gratis absconderunt mihi interitum laquei sui: supuacue exprobauerūt animam meam. 8

Hic ostendit causa quare supradicte pene malis eueniant: z dicit hic spāliter xp̄s de iudeis illa mala p̄dicta eis eueniēt (qm̄ gratis).i.sine cā (abscōderūt mihi interitum laquei sui).i.laqueū sue fraudulentie vt me interimerent qñ.s.consilia faciebāt z insidias mittebāt vt me ad mortem traherēt Joh.xj. Collegerūt pōtifices zc. z bene (gratis) hoc fecerūt iudei qr etiam nō conducti sicut milites custodientes sepulcrū Math.xxij. z nota q dicit (laquei sui) nō mei qr prius in seipsos peccauerūt q in eum:nemo enim prius in alium q in se peccat (z exprobrauert).i.opprobrijs accusauerunt (aiam meā) querētes eam pdere:s (supuacue).i.inutiliter vel sine cā h fecerūt: z in versu isto multiplex cā assignat q̄re merito p̄dicta patiant.innuit enim primo eorū malitia p h qd dicit (gratis) Scdo fraudulētia p hoc qd dicit (abscōderūt) Tercio crudelitas p h qd dicit (interitū) Quarto stulticia p h quod dicit supuacue) Quinto contumelia p h qd dicit (exprobrauerūt) Sexto p̄sumptio:p h qd dicit (aiam meaz) Sed qr p q peccat qs p hoc z punit:vt di Sap.xj. Ideo quia abscōderunt mihi interitum laquei.

Allegorice de xp̄o z de penis iudeorū ac de causis p̄t q̄s merito patiunt.

Veniat illi laqueus quē ignorat z captio quam abscondat apprehēdat eum: z in laqueum cadat in idipm. 9

(Veniat illi) pplo.s.illis iudeis (laqueus) deceptionis z excecatōis quē ignorat.qr populus ille sapiētem se reputabat Joh.ix. In iudicio ego veni in mūdum vt qui non vidēt videāt: z qui vidēt ceci fiant: z paulopost addit si ceci essetis pctm̄ nō haberetis. Nunc aūt qr dicitis videmꝰ pctm̄ vr̄m manet Prouer.xxj.impinget ad laqueos mortis: z qñ in ipsa morte.vñ Job.xviij. Tenebit planta eiꝰ laqueo.i.extremitas vite (quē ignorat) Job.xlvij. Veniet sup te malū z nescies ortū eius Eccli.xxvij. Nō agnoscat vñ veniet illi (z captio quā abscōdit) quā credebat me ignorare (app̄hendat eum).i.qr me volebāt fraudulēter capere in sermone z qr me pditorie vēditum cape venerūt z abscōdebāt hoc a me:licet me nō lateret capiant ipsi et illaq̄ant vinculis pctōz Eccli.xxvij. Qui laqueū alij parat peribit in illo z facienti consilium nequissimū super ipsum deuoluet. Exemplum de achitophel.ij. Regum.xvij. Et de Aman Hester.iiij. Qui parauerat Mardocheo patibulum et suspensus fuit in illo (Et in laqueum cadat in

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

idipm̄) hec est expositio p̄cedentis (in idipm̄) non in aliū (quā mihi parauerūt) .i. nō est alia causa ruine eorum ꝙ melius exprimit alia lr̄a. que habet (ipso) neutraliter .i. eo ipso cadant: q: mihi laqueum parauerūt: vel de pena corporali qua puniti sūt: pōt legi (veniat illi laqueus) captiuitatis (quē ignorat) futurū esse: vñ dn̄s cōpatiens ciuitati hierl'm ꝓpter hoc destruēde: fleuit sup eam Luce .xix. Et dixit: q: si cognouisses ⁊ tu .i. si cognouisses destructionē tuā futurā sicut ⁊ ego: fleres ⁊ tu sicut et ego: vñ addidit dn̄s ⁊ quidē in hac die tua q̄ ad pacem tibi nūc aūt abscōdita sunt ab oculis tuis: q: dies veniēt in te ⁊ circūdabūt te inimici tui vallo ⁊ circūdabūt te ⁊ coangustabūt te vndiq; ⁊ ad terrā ꝓsternēt te. ecce qd̄ dicit hic (veniat illi) ciuitati vel pp̄lo (laqueus) quē ignorat (⁊ captio quam abscondit apprehendat eū) .i. pp̄li hoc qd̄ mihi fecerūt: capiātur sil'r a Tyto ⁊ Uespasiano (⁊ in laqueū cadat) .s. in laqueū mortis (in ipm̄) .i. sicut me interfecerūt. Etiam duo versus in h̄ eodem sensu de viro iusto pn̄t legi vt dicat vir iustus (qm̄ gratis abscōderūt mihi) demones vel mali homines (interitū laquei sui) laqueus q̄ suspēdit dyabolus: ⁊ etiā suspendit: ⁊ ideo bñ suus dr̄ est petm̄: vñ Prouer. v. Iniquitates sue capiūt impiū ⁊ funibus pctōꝝ suorū ꝯstringet: hūc laqueū duo ꝯcomitant: sicut est in laqueo quo aues capiunt: vel in hamo q̄ pisces capiunt videlicz esca alliciēs ⁊ mors eius qui in eo capit. escam ostēdit ⁊ ꝓtendit dyabolus ad modū aucupis vel piscatoris cum voluptatem peti ꝓtendit ſ mortē vel interitum abscōdit: q: si interitū sequētem ostēderet. nullus escā morderet: ſ q̄a abscōdit multos capit: vñ Eccl's. ix. Sicut pisces capiunt hamo: ⁊ sicut aues ꝯphendūt laqueo: sic capiunt hoies tpe malo: cū eis extemplo supuenerit .i. tpe tētatiōis Abacuc. j. Totū subleuauit in hamo traxit illud i sagena: hūc etiam interitum abscōdūt hoies pctōres monētes bonos ad delitias ⁊ diuitias ⁊ honores ⁊ de penis inferni nihil loquētes: vel eas etiā nihil esse asserētes: vñ Sap. ij. Dixerūt impij apud se cogitātes nō recte exiguū ⁊ cū tedio est tp̄s vite nr̄e: nō est refugiū in fine hoīs q: non est qui agnitus sit reuersus ab inferis. q: ex nihilo nati sumus: ⁊ post hoc erimus tanq̄ nō fuerimus ⁊c. ⁊ ex his postea ꝯcludūt. venite ergo ⁊ vtamur bonis q̄ sunt ⁊c. ⁊ postea circūueniamus iustū qm̄ inutilis est nobis: ſ cū dyabolus vel etiam mali hoies blanditijs nō pn̄t hoiem allicere: tunc ad manifestā tribulationē ⁊ ꝑsecutionē se ꝯuertūt: vñ addit ps. (Supuacue exprobrauerunt aiam meam) .i. opprobrijs affecerūt: dicentes aie mee nō est salus ipsi in deo eius: vñ Sap. ij. Dicūt impij de iusto: abstinet sese a vijs nr̄is tanq̄ ab immūdicijs: ⁊ ꝓfert nouissima iustoꝝ ⁊ gloriat se deū hr̄e patrē videamus ergo si sermones illius veri sunt: ⁊ post ꝯtumelia ⁊ tormēta interrogemus eum: ⁊ hoc (supuacue) q: totum cedit nō ad intentionē maloꝝ ſ ad vtilitatē iustorū vñ ibi Sap. ij. in fine subdit. hec cogitauerūt ⁊ errauerunt excecauit eīm illos malicia eorū bñ excecati sunt malicia sua tā demones q̄ impij hoies: q̄ cū alios ad casū volunt ꝯtrahere suā ꝓpriā ruinā ꝓcurant: vñ addit (veniat illi) scz dyabolo vel mali hoī (laqueus) mortis eterne: de quo Prouer. xxj. Impingent ad laqueos mortis (quē ignorat) dyabolus .i. ignorare facit vt p̄dictū est (vel ignorat) hō q: si cognosceret eum peccare cessaret: vñ Grego. si ad q̄s impij ꝓperāt penas aspicerēt ꝓfecto gressus reflecterent. Esa. xlvij. Ueniet sup te malū ⁊ nescies ortum eius Eccli. xxvij. Qui laqueū alij ponit: pibit in illo facienti ꝯsiliū nequissimū sup ipm̄ deuoluet ⁊ nō agnoscet: vñ adueniet illi sic accidit ad lr̄am achitophel .ij. Reg. xvij. ⁊ aman Hester. iiij. Qui suspēsus est in patibulo qd̄ parauerat Mardocheo: ⁊ ē h̄ iustū iudiciū vt q: laqueū alijs abscōdūt ipi in laqueū cadant. Unde poeta.

Moralit' de viro iusto: ⁊ ꝗ q̄liter dyabolus capit pctōres ad instar piscatoris et aucupis (E)

Uersus ¶ Imbuet actor opus nec eīm lex iustior vlla.

¶ Qua necis artifices arte perire sua. et qm̄ erit h̄ in ipsa morte hois Job. xviij. tenebit planta illius laqueo .i. finis vite: vel de dyabolo i extremo iudicio Eccli. xvij. Laqueo pibūt q̄ oblectāt casu iustoꝝ. ⁊ h̄ est qd̄ subdit (⁊ captio quā abscōdit apphēdat eū in laqueū cadat in idipm̄) alia lr̄a habet in calamitatē qd̄ bñ ꝯpetit pene inferni: de cui' apphensione Job. xxvij. Apphendet eū q̄si aqua inopia ⁊ loquit de diuite q̄ alios facit ⁊ dimittit inopes: ⁊ ideo cadet in idipm̄: q: apphendet eū q̄si aqua inopia .i. abūdanter habebit inopiam.

¶ Anima aūt mea exultabit in dn̄o: ⁊ delectabitur sup salutari suo. 10

¶ Scd̄a ps vbi p̄missa spe boni ⁊ gaudio enarrat xp̄us q̄z maligne erga eū egerūt iudei. Continuatio illi ita fecerūt mihi dicit xp̄s: ⁊ ita est de retributione eorū (aīa aūt mea exultabit in dn̄o) licet corpus ꝯtristari ⁊ tribulari videat: ⁊ hoc duplr vt loquat verū: vno mō de spe resurrectiōis de qua xp̄s in passione gaudebat: vñ supra habitū est ꝙ dicebat. Propter h̄ letatū est cor meū ⁊ exultauit lingua mea insup ⁊ caro mea requiescet in spe. Scd̄o mō pōt legi de exultatōe quā semp habuit fruēdo. fuit eīm sil' viator ⁊ ꝯprehensor: ⁊ vtroq; mō pōt dici (aīa mea exultabit in dn̄o) ⁊ illud qd̄ sequit (⁊ delectabit sup salutari suo) .i. sup saluatione sua facta in resurrectiōe.

Allegorice de xp̄o.

¶ Omnia ossa mea dicent: domine quis similis tibi. 11

¶ Omnia ossa mea) .i. oēs apl'i mei qui dicunt ossa q: tenuerūt corpus xp̄i in v rtute: de quibus supra habitū est: dispsa sūt oīa ossa mea .s. in passione: ſ postea glutino spūssancti recollecti ⁊ ꝯiuncti ꝯfirmauerūt ecclesiā. vnde Tren. j. De celo misit ignē in ossibus meis ⁊ erudiuit me hec ergo ossa dicit xp̄s dicēt post resurrectionē (dn̄e) pat (quis silis tui eripiens) .i. qui es (eripiēs inopē xp̄m) de manu fortiorū eius s'm opinionē eorū ſ nō in veritate hi fortiores sunt pylatus ⁊ iudei: vñ dicit ei pylat' Joh. xix. Nescis q: ptātem habeo crucifigere te ⁊ ptātē habeo dimittere (egenū ⁊ pauperē) .i. xp̄m a diripiētib' .s. iudeis dure recipietibus eū ad tormētum a q̄bus eripuit eū dn̄s cum eum suscitauit: vñ supra dixit xp̄us ad patrē. eripies me de contradictionibus populi constitues me in caput gentiū. ⁊ dr̄ hic xp̄s inops ⁊ paup ⁊ egenus. inops fuit sine opibus supflua nō querēs: paup necessaria nō retinēs ſ q: quidā sunt q̄ de ꝓpria facultate nec supflua nec etiam necessaria habent tn̄ ab alijs sufficiēter procurant ne hoc credat in xp̄o fuisse etiā egenus vocat .i. egēs: vel sic (oīa ossa mea dicēt) hoc non mutat (dn̄e) xp̄e (quis silis tui) hoc dicebāt apl'i i se admirādo ⁊ alijs p̄dicādo altitudinē tam p̄ūsvt supra dictū est q̄z filij sicut patebit hic (eripiēs inopē: vel sic tu q̄s es (eripiēs inopē) .i. hoiem vel genus humanū (de manu fortioꝝ ei') .s. demonū q̄ sūt fortiores q̄z hō: vñ Job. xl. Nō est ptās sup terrā q̄ ei valeat ꝯpari .i. dyabolo Lu. xj. Cum fortis armat' custodit atriū suū i pace sunt ea q̄ possidet. Itē ossa xp̄i vel ecclesie dicunt viri religiosi. ossa eīm ferunt carnē corpis: sic religiosi pctōꝝ infirmitatē Rom. xv. Debemus nos firmiores imbecillitatē infirmoꝝ supportare Esa. xj. Nūc queso porta pctm̄ meū. Itē ossa diu durāt: sic religiosi diu viuūt ad lr̄am vi ta nature ⁊ vita gr̄e Esa. xxxviij. Uiuēs viuēs ipse ꝯfitebitur Ezec. xviij. Qui custodierit iudicia mea vt faciat v̄ ta tem iust' est vita viuet. Itē ossa nō hn̄t sensum. sic religiosi sine sensu sūt q: mortui Col. iij. Mortui estis ⁊ vita vr̄a abscōdita ē cū xp̄o i deo. Itē ossa plena sūt medull' sic religiosi pinguedine charitatis ⁊ deuotōis Hiere. xxxj. Inebriabo aias sacerdotū pinguedine. Ps. Holocausta medullata offerā tibi. Itē ossa candida sunt: sic religiosi int' ⁊ extra. Intus p bonā ꝯsciam. extra p bonā famā Tren. iiij. Candidiores nazarei eius niue. Itē ossa fortia sūt: sic religiosi ad onera piū ⁊ religionis portāda Gen. xlix. Ysachar asinus fortis accubās inter terminos vidit requiem qd̄ esset bona ⁊ terram ꝙ optima ⁊ supposuit humerum suū ad portandum. Item ossa nō possunt flecti nec religiosi a regula sua .iij. Regū. xiiij. Sicut angelus dn̄i sic dn̄s me' rex: vt nec bn̄dictōe nec maledictiōe flectat. Itē ossa abscōdita sunt in carne: sic religiosi in claustro Esa. xxxij. Erit sicut vir quia vento abscondit. Iuxta qd̄ dicit Hiero. Si monachus cupis esse vt diceris quid facis in vrbi-

F Qualr xp̄e inops pauper ⁊ egenus dictus sit

G Noue proprietates ossiū q̄bus assimilāt viri religiosi

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

bus. Item ossa neruis sunt adinuicē colligata. sic religio
si duplici vinculo sunt ligati.s.pacis ⁊ charitatis. de pmo
Eph.iiij.Solliciti seruare vnitatē spūs in vinculo pacis.
de scdo Col'.iij.Sup oia charitatem habete q̄ est vinculū
pfectōis:ꝓpter has nouē ꝓprietates ossiū dicunt̄ viri reli
giosi ossa.vn̄ vesus.

Versus

Ossa ferunt:durant:sine sensu plena medullis.
Candida fortia nescia flecti tecta ligata. ⁊ hec ossa dicūt
(dn̄e quis silis tui)inter nos.q.di.nullus.Exo.xv.Quis
silis tui in fortibus dn̄e quis silis tui magnificus in sancti
tate:terribilis atq̄ laudabilis ⁊ faciens mirabilia.de ipsa
ereptōe habitū est supra in ps̄.Eripuit me de inimicis me
is fortissimis:Et Hiere.xxxj.Redemit dn̄s Jacob ⁊ libe
rauit eū de manu potētioris(egenū ⁊ pauperē).i.hoīem
vel genus humanū(a diripiētibus eum).i.dire rapienti-
bus ad infernū.quō aūt gen⁹ humanū dicat̄ inops ⁊ ege
nū ⁊ paup habet̄ in glo.videlicet qꝛ di(inops)qꝛ morta-
le(egenū)qꝛ in sudore vultus tui querit panē(paup)q̄a
de pura sapia eiectū tenuem ⁊ vmbratilez sapiam habet:
vel pōt dici sic(inops)q̄tum ad h̄ qd̄ primus homo spo
liatus fuit gratuitis(egenū)qꝛ vulneratus fuit in natura
libus(paup)qꝛ eiectus de paradiso miserie fuit exposit⁹.

Moraliter

Moraliter dicit vir iustus(aīa aūt mea).q.d.ita maleve
niet illis supradictis. ⁊ licet ipsi mali ꝯtristent carnem: tū
(aīa mea exultabit in dn̄o)in pn̄ti Abacuc.iij.Ego aūt in
dn̄o gaudebo ⁊ exultabo in deo iesu salutari meo: vn̄ hic
hn̄ sequit̄(⁊ delectabit̄)nō in mūdo s̄ super salutari suo.
Eccli.xj.Dulce lumen ⁊ delectabile oculis videre solem:
s̄ mali nō delectant̄ in dn̄o s̄ in mūdo nō in bono s̄ in ma
lo Prouer.ij.Letant̄ cum malefecerint ⁊ exultāt in reb⁹
pessimis Job.xxvij.Que est spes hypocrite: aut poterit i
oīpotente delectari.sup quo dicit Greg.Esse sine delectati
one aia nō pōt.Nam semp vel in infimis delectat̄ vel in
summis.Delectari in dn̄o hypocrita nō pōt.qꝛ mentē ei⁹
spine terreni amoris p̄munt ⁊ pungunt: vel de futuro po
test legi vt uost retributionē maloꝝ q̄ in p̄cedēti versu no
tata est.ponat̄ hic retributio bonorū q̄ in cognitōe hūani
tatis ⁊ diuinitatis cōsistit.vn̄ Joh.xvij.Hec est vita etna
vt cognoscāt te verum deum ⁊ quem misisti iesum xp̄m:
que duo tangunt̄ in hoc versu.p hoc em̄ qd̄ dicit(anima
mea exultabit in dn̄o)tangit̄ diuinitas p hoc qd̄ dicit(de
lectabit̄ sup salutari suo)tangit̄ humanitas.In hoꝝ aūt
cognitōe erit gaudiū ⁊ delectatio nr̄a. vn̄ Zach.x.Letabi
tur cor eorum quasi a vino: ⁊ filij eorum videbunt ⁊ leta-
bunt̄. ⁊ exultabit cor eoꝝ in dn̄o.sequit̄(oia ossa mea)di
cent(dn̄e quis silis tui)h̄ silr de pn̄ti pōt legi ⁊ de futuro.

H

Ossa aie dicunt̄ multiplr:qꝛ dicunt̄ ossa aie.

Ossa anie dicūt̄ multipliciter.

Opa fortia:vnde in ps̄.Non est occultatū os meū a te:
qd̄ fecisti in occulto.
Virtus spūalis Prouer.xvj.Dulcedo aie sanitas ossiū
Glo.i.virtutum spūalium.
Intentio:vn̄ dicit be.Bern̄.Ponamus quandā aie cu
tem cogitatōes carnē.affectōes ossa intentionez:sicut erit
in ossis integritate aie vita in carnis corruptione:sanitas
in cutis specie pulcritudo interdū cutis decolorat̄ cum in
utilis cogitatio in corde versat̄. Aliq̄n caro vulnerat̄: qn̄
scz affectio corrumpitur.Nam ossa iustorum illesa custo
diunt̄.
Perseuerantia Eccli.xxvj.Gratia mulieris sedule sine
sensualitatis delectabit virū.i.spm̄ ⁊ ossa illius impugna
bit:hic ergo(oia ossa)dicent(dn̄e q̄s silis tibi)bona opa
faciēdo ⁊ virtutes multiplicādo ⁊ rectā intentionē habē-
do ⁊ vsq̄ in finē pseuerādo ostendā ꝙ nō est silis tui:qꝛ p̄
ter te nihil aliud querā:vel sic dicēt(quis silis tui).i.p ea
ostendā ꝙ pauci sūt tibi siles.i.habēt silitudinē tuā.bona
em̄ vita iustoꝝ ostēdit dissimilē deo esse vitam maloꝝ.Et
nota ꝙ n̄ dicit q̄s habet imaginē tuā:s̄ dicit(q̄s silis tui)
oēs em̄ tam boni q̄z mali habēt dei imaginē:s̄ pauci silitu
dinē:qꝛ imago est in naturalibus:silitudo in gratuitis.ps̄.
Veruntn̄ in imagine ꝑtransit hō.Prouer.xv.Cor stulto-
rum dissile: s̄ sicut dicit Eccl's.j.Stultoꝝ infinitus est nu
merus: ⁊ ideo hn̄ pōt dici(quis silis)q̄si pauci:sed infini-
ti dissimiles:vn̄ Hiere.xxiij.Fact⁹ est cursus eoꝝ malus
⁊ fortitudo dissilis:quis ergo silis tui i bonitate nullus re
s̄ multi desiderio Esa.xiiij.Ascendā in celū silis ero altissi
mo:vel(quis silis)sapia nullus vere:s̄ aliq̄s ficte Ezech.
xxviij.Dedisti cor tuū q̄si cor dei:vel(quis silis)bonitate
nullus essentia rari imitatōe:vn̄ apl's monet Eph.v.Esto
te imitatores dei sicut filij charissimi:vel de futuro p̄t legi.
(oia ossa mea dicēt:dn̄e quis silis tui).i.tota virtute mea
te laudabo ⁊ admirabor s̄m illud qd̄ ꝓmissum est p Esa.
lx.Tunc videbis ⁊ affiues ⁊ mirabit̄ ⁊ dilatabit̄ cor tuū
⁊ vere nullus est tibi silis:qꝛ tu es(eripiēs inopē de manu
fortioꝝ ei⁹)vn̄ Job.v.Porro saluū faciet egenū a gladio
oris eoꝝ: ⁊ de manu violenti pauperē(egenū ⁊ pauperē a
diripiētibus eū)fortiores ⁊ diripiētes sunt demones vt p̄
habitū est:deus eripit ⁊ dyabolus diripit.vn̄ Matth.xij.
Qui nō ꝯgregat mecū dispgit.i.ad diuersa spergit ⁊ rapu

I

it hoīem.Aug.Ab vno aduersus multa euanui:inops ꝓ
prie dī qui nihil habet q̄ est sine ope ⁊ opib⁹ paup. cui nō
sufficit qd̄ habet.egenus q̄ ab alijs querit mendicādo qd̄
habet.Moralr(inpps est)qui caret gr̄a virtute(paup)
qui impfectus est(egenus)qui charitatē habz ⁊ attribuit
creatori: ⁊ oēs istos eripit dn̄s de manu dyaboli.

Inops pau per ⁊ egen⁹ quis dī

12 Surgentes testes iniqui:que ignorabaz interrogabant me.

(Surgētes testes)in tribus p̄cedētibus versibus p̄misit
ꝓpha in psona xp̄i de spe boni ⁊ gaudio:hic incipit ondē-
re q̄maligne ꝯ eū fecerūt iudei:vn̄ dicit(surgētes)ad lit-
terā(testes)iudei falsū dicētes testimonū de q̄bus Mat.
xxvj.Cum multi falsi testes accessissent ⁊c̄.(interrogabāt
me q̄ ignorabā) ⁊ eis videbat̄ eo ꝙ nō rn̄debat xp̄s:vnde
Math.xxvj.Nihil rn̄des ad ea q̄ ipsi aduersum te testifi
cant̄.iesus aūt tacebat:sciendū ꝙ quidā surgūt hn̄.s.peni
tendo.Vn̄ ad Eph.v.Surge q̄ dormis ⁊ exurge a mortu
is ⁊ illuminabit te xp̄s.Quidā aūt surgūt male vz vt ma-
lum operent̄.vn̄ Exo.xxx.Sedit ppl's māducare ⁊ bibere.
⁊ surrexerūt ludere. Sūt testes veritatis:de q̄bus Act.j.
Et eritis mihi testes in hierl'm ⁊ in oi iudea ⁊ samaria ⁊ vs
q̄ ad vltimū terre sunt ⁊ testes mēdacij vt hic q̄ hn̄ dicūt̄
(iniqui)qꝛ ꝯ equitatē testimonū phibent:s̄ sicut dī Pro
uer.xix.Testis falsus nō erit impunitus(q̄ ignorabam.)

Allegorice de xp̄o

K

Triplr dī deus ignorare.s.q̄tum ad opinionē maloꝝ.vt
supra dictū est.Item p expiētiā.vn̄.ij.Coꝝ.v.Eum q̄ nō
nouerat pctm̄ ꝓ nobis pctm̄ fecit de⁹ vt nos efficeremur
iusticia dei in ipso.j.Pet.ij.Qui pctm̄ nō fecit nec inuen-
tus est dolus in ore eius.hic.s.pctā q̄ ignorabat xp̄s inter
rogabāt ab eo:dum eū affligebāt q̄si pctōrē Sap.ij.Con-
tumelia ⁊ tormēto interrogemus eū vt sciamus reueren-
tiā illius ⁊ ꝓbemus patientiā eius:morte turpissima ꝯdē
nemus illū.Itez dī ignorare.i.nō approbare.vn̄ Math.
vij.Non noui vos.Item dī ignorare q̄ nō facit nos scire
vnde Math.xiij.De die aūt illa nemo scit neq̄ angeli in
celo neq̄ filius nisi pater.

Ignorare vel nescire triplr dī deus.

13 Retribuebant mihi mala ꝓ bonis:sterilitatem anime mee.

(Mala ꝓ bonis).s.ꝑsecutōes ligatōes cōspuitōes:illu-
siones: ⁊ mlta alia q̄ in passiōe ꝯcurrerūt ⁊ tādē ig̃minio
sam mortē(ꝓ bonis)plib⁹.vn̄ Joh.x.Multa bona opa
ondi vob ex pr̄e meo ꝓpt qd̄ hoꝝ me lapidatis(sterilitatē
aie mee.i.nihil hoi ⁊ ponit̄ ps ꝓ toto:dicebāt em̄ eū inuti
lē esse ⁊ etiā noxiū vn̄ dicebāt qꝛ demoniū hēbat.Moralr
p̄t mō dicē xp̄s(surgētes te.ini.⁊c̄.)equ⁹ testis ē cui⁹ vita
⁊ vba eq̄ libra sibi rn̄dēt iniqu⁹ test ē cui⁹ vba sūt grana ⁊
vita palea.i.qui bona dicit ⁊ mala facit Tyt.j.Confitent̄
se nosse deū:factis aūt negāt:s̄ dī Prouer.xix.Testis fal-
sus nō erit impunit⁹.testes ḡ iniq̄ generalr sūt mali xp̄ia-
ni:s̄ spālr mali clerici: ⁊ spāli⁹ mali theologi specialissime
mali p̄dicatores mali p̄lati mali doctores qui debent esse
testes xp̄i vita ⁊ doctrina:vnde Esa.xliij.None vos estis
testes mei dicit dn̄s:sed hi testes iniqui modo sunt surgē-
tes in agro domini sicut zizania inter triticum.de quibus
Math.xiij.Dn̄e nōne bonū semen seminasti in agro tuo

Moraliter

L

Multi testes iniqui ꝯtra xp̄m ⁊ maxime p̄lati ecclie ⁊

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

predicatores mali vt ingrati de beneficijs

vnde ergo habet zizania: dñs seminauit bonum semen. s. aplos: martyres ⁊ alios sanctos pdcs: ſ modo surgunt in agro dñi. i. in ecclesia ista zizania. i. isti falsi testes de qbus dicit xp̄us (surgentes testes iniqui q̄ ignorabā interrogabant me). i. tp̄ales diuitias: delicias ⁊ honorēs: q̄ oia xp̄s ignorauit ⁊ ꝑ experientiā ⁊ ꝑ approbationem: qꝛ nec illa habuit: nec illa approbauit: hec aūt interrogāt dñm. i. petūt ⁊ cupiūt sibi ab eo dari tam clerici q̄ꝫ laici: tam subditi q̄ꝫ plati: ſm illud Hiere. vj. A minore vsq̄ꝫ ad maiorē omes auaricie student. Ps. Filij hoim vsq̄ꝫquo graui corde vt quid di. va. ⁊ que. mēdaciū. i. tp̄alia ista q̄ vanitas ⁊ mendacium sunt vt supra dictū est de his falsis ⁊ iniquis testibus dicit he. Bern. Ministri xp̄i sunt ⁊ seruiūt antixp̄o: honorati incedūt de bonis dñi qui dño honorē nō ferunt: vñ is quē quotidie vides meretricius in corpus hystrionicus habitus: regius apparatus inde auruꝫ in frenis: in sellis: in calcaribus: ⁊ plus calcaria q̄ꝫ altaria fulgent. Inde mense splendide ⁊ cibis ⁊ ciphis inde cōmessatōnes ⁊ ebrietates. Inde cythara ⁊ lyra ⁊ tybia. Inde redundantia torcularia ⁊ ꝓmptuaria plena eructātia ex h̄ i illō. Inde dolia pigmētaria: inde referta marsupia: ꝓ hmōi volūt esse ⁊ sunt ecclesiarū p̄positi ⁊ decani: epi ⁊ archiepi: ſ q̄d dicit Amos. vj. c. Ue vobis qui opulenti estis in syon. i. in ecclesia qui ↄfiditis in monte samarie. i. in ecclesiastica dignitate optimates capita pplorum ingrediētes pompatice domuꝫ isrl̄ qui dormitis in lectis eburneis ⁊ comeditis agnum de grege ⁊ vitulos de medio armenti: bibētes vinū in phialis ⁊ optimo vnguento delibuti ⁊ nihil patiebanť sup ↄtritōe ioseph. i. xp̄i: ecce qd̄ que ignorat deus ipsi interrogāt ⁊ querūt: ſ si deus dat eis nunquid nō sūt ingrati: sūt vtiq̄ꝫ: vnde addit (retribuebāt mihi mala ꝓ bonis) scꝫ ꝓ bonis naturalibus q̄ ꝑtinent ad creationem: pro bonis gratuitis que pertinent ad recreatonem pro ibonis tēporalibus q̄ ꝑtinēt ad sustētationē ꝓ primis deberēt retribuere honorē creatori ⁊ retribuūt ↄtumeliam Eccli. xxix. Pro honore ⁊ bñficio reddet ei ↄtumeliā. ꝓ scdis deberēt retribuere amorē redemptori ⁊ retribuūt odiū Osee. vij. Ego redemi eos ⁊ ipsi locuti sūt cōtra me ↄtumeliā. Ps. Posuerūt aduersum me mala ꝓ bonis: odium ꝓ dilectione mea. Pro tercijs deberēt retribuere famulatū ꝓuisori ⁊ retribuūt ꝑsecutionē Hiere. xviij. Nunquid reddiť ꝓ bono malū: vñ ↄqueriť ⁊ dep̄cať Zach. xj. Si bonū est in oculis vr̄is: mercedē meā afferte: si nō quiescite. s. a cōtumelia. ab odio: a ꝑsecutōe: hanc aūt retributionē maloruꝫ vocat sterilitatē aīe sue: vñ addit (sterilitatē anīe mee) qꝛ aīam suam dedit xp̄s vt nos a petō redimeret ⁊ qui a peccato cessare nō vult aīam eius quantū in se est sterilem facit Esa. xlv. Si ego qui generationē ceteris tribuo sterilis ero ait dñs. Et notandū q̄ lex dei est q̄ dat bonū ꝓ malo. lex dyaboli malū ꝓ bono: lex carnis malū ꝓ malo.

14 Ego autem cum mihi molesti essent: induebar cilicio.

De xp̄o allegorice.

Ego aūt) supra oñdit xp̄s q̄ ipse econtrario fecit eis. primū est qꝛ induit se mortalitate ⁊ sub ea abscōdit potentiā diuinitatis: vñ dicit (ego aūt) q. d. illi ita retribuebāt (ego aūt) ego discretiue (cū mihi molesti essent) iudei clamantes crucifige crucifige eum (induebar cilicio). i. sub carne mortali latebā. nec ostēdebā potentiā sumēdo vindictam vñ dicit Esa. liij. Abscōditus est vultus eius ⁊ despectus: vñ nec reputauimus eū. Scdm est qꝛ humiliauit se. Terciū qꝛ ieiunauit. de q̄bus duobus dicit.

15 Humiliabam in ieiunio animam meam: ⁊ oratio mea in sinu meo conuerteť.

Humiliabā in ieiunio aīaꝫ meā) in ieiunio ad lr̄am. vñ Matth. iiij. ⁊ Marci. j. habeť de ieiunio dñi ⁊ vere in illo ieiunio humiliabat aīam suā: qꝛ ieiunabat inter bestias ⁊ qꝛ patiēter sustinuit tentatōes dyaboli. Quartū fuit eiꝰ desideriū: qꝛ salutem eoruꝫ desiderabat qd̄ in isto ieiunio allegorice notať qꝛ cum esurret eorū salutē: ſm qd̄ dicit Joh. iiij. Meus cibus est vt faciā voluntatem eius q̄ misit me. ⁊ Joh. vj. dicit. Hec est aūt voluntas eius qui misit me patris: vt omne qd̄ dedit mihi nō ꝑdam ex eo: tñ ieiunauit qꝛ paucos ad fidē ↄuertit: ⁊ in h̄ ieiunio vt haberet cibū humiliauiť aīam suā vsq̄ꝫ ad mortē: mortē autem crucis. Quintū est qꝛ ꝓ eis orabat: vñ dicit (⁊ orō mea cōuerteť). i. cōuertebať (in sinu meo). i. in secreto diuinitatis mee q̄ intra me abscōdita est. q. d. ego hō orabā ad me deū. Sextū est qꝛ eos diligebat: vñ addit.

16 Quasi ꝓximū ⁊ q̄si fratrē nr̄m sic cōplacebam: q̄si lugēs ⁊ ↄtristatus sic humiliabar

Quasi ꝓximū ⁊ q̄si fratrē nostrū sic cōplacebā) duobꝰ modis ↄstrui pōt primo (sic ↄplacebam) supple mihi in bonis eorū sic (q̄si ꝓximū ⁊ q̄si fra. n.). i. sicut de ꝓximo ⁊ fratre vt ponať casus ꝓ casu: vel (sic ↄplacebam) supple pr̄i habēdo eos (q̄si ꝓximū ⁊ q̄si fra. no.) licet mihi retribuerent mala ꝓ bonis: vñ dixit. pr̄ ignosce eis qꝛ nesciunt q̄d faciūt Luce. xxiij. Septimū est qꝛ de petis eoꝝ dolebat vñ addit (q̄si lugens). i. vere lugēs (⁊ ↄtristatus) de petis eorū sic (humiliabar) ↄpatiēdo eis: vñ Luc. xix. Uidēs ciuitatē fleuit sup eam. Postea ostēdit q̄ nec sic voluerunt cōuerti nec emēdari ſ peiorati sunt: vñ enumerat mala q̄ ecōtrario fecerūt ei. Primū est qꝛ aduersus eum letabāť ⁊ ei insultabant: vñ dicit.

17 Et aduersū me letati sūt ⁊ ↄuenerūt: congregati sunt sup me flagella ⁊ ignoraui.

Et aduersum me letati sunt) vñ infra in h̄ ps. dixerūt euge euge. Scdm malū est ↄspiratio eoꝝ: vñ addit (⁊ cōuenerūt) Math. xxvj. Tunc ↄgregati sunt principes sacerdotū ⁊ seniores ppl̄i ⁊ ↄsiliū fecerūt vt iesum dolo tenerēt ⁊ occiderēt. Tercium est flagellatio: vñ sequiť (ↄgregata sunt sup me flagella) Ps. Supra dorsum meū fab. pecca. Quartū est qꝛ eum ignorantē reputauerūt: vñ subiungit. (⁊ ignoraui). i. ad modū ignorātis me habui ⁊ etiā reputatus fui. Quintū fuit scisma: vñ sequiť.

18 Dissipati sunt nec compuncti.

Dissipati sūt). i. ꝑ scisma diuisi Joh. ix. Dicebāt ex pharisčis quidā nō est hic a deo q̄ sabbatū nō custodit: alij dicebāt quō pōt hō peccator h̄ signa facere ⁊ scisma erat inter illos: vel de pena peti pōt legi (dissipati sūt). i. ꝑ diuersa loca diuisi ꝑ Tytū ⁊ vespasianū. Sextū fuit eoꝝ obstinatio: vñ addit (nec ↄpuncti) lꝫ sic dissipati vt dictum est vñ Stephanus arguit eos Act. vij. Dura ceruice ⁊ incircūcisi corde. Septimū fuit eoꝝ dolositas: vñ subiūgit.

19 Tētauerūt me subsannauerūt me subsannatiōe: frenduerūt sup me dentibus suis.

Tentauerūt me) Math. xxij. Quid me tentatis hypocrite Math. xxvij. Si filius dei es descēde de cruce. Octauū fuit derisio eoꝝ: vñ subdit (subsannauerūt me) ſ vt oñdat magnā esse ⁊ frequētem: addit (subsannatōe) q. d. frequenter subsannauerūt Treñ. iij. Factus sum in derisum omni pplo meo canticū eorum tota die. Nonū fuit crudelitas eorum: de qua dicit (frenduerūt sup me) more feraꝝ (dentibus suis) dentiū collusione seuiciā cordis exprimebant sicut cōtra stephanū Act. vij. vbi dr̄ q̄ stridebāt dentibus in eum. postea petit xp̄s liberari ab eis in resurrectione: vñ dicit.

20 Dñe qñ respicies restitue aīaꝫ meā a malignitate eorum: a leonibus vnicam meā.

Dñe ⁊c̄). q. d. fecerūt illi ita: ſ tu o (dñe) pater (qñ respicies) me ab ipsis liberādo (restitue aīam meā) corpi in resurrectōne (a malignitate eorū) suppe liberatam (⁊ erue a leonibus). i. iudeis ⁊ dyabolo (vnicā meā). s. aīam: vel (vnicā). i. carnē q̄ fuit (vnica). i. sola ↄcepta sine oi petō: (vnicā). i. ecclesiā Cañ. vj. Una ē columba mea. Moraliter. ego aūt cū mihi molesti essent h̄ dicit vir iustus: ⁊ sic facere debet (qñ molesti sunt ei inimici). s. caro mundus demones ꝑ importunitatē tentationū (induebar cilicio) Ponit hic tria remedia cōtra molestiā illoꝝ triū. s. macerationē carnis ↄ viciū ipsiꝰ carnis: orōnē ↄ dyabolū miaꝫ ↄ mundū: ſ qꝛ viciū carnis monstrū est habēs duo capi-

Moraliter

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

M Tria remedia ꝯ mūdū carnē τ dyabolū

ta.ſ.luxuriam τ gulā.ideo contra luxuriā primo dicit (induebar cilicio) Hiero. Cinis τ cilicium arma ſunt penitentium Gen̄.xxxix. Mulier moleſta erat adoleſcēti τ ille reliquit palliū in manu illius τ egreſſus foras fugit: ꝑ pallium ſignaſ ꝓcioſitas τ mollicies veſtis ꝑ quam mulier ad lrām vel caro appꝛehēdit hoīem vt dormiat ſecū: ſ qui relinquit mollicie veſtiū τ ſumit ciliciū τ aſperas τ viles veſtes pōt euadere hoc viciū: cōtra gulam dicit (τ humiliabam in ieiunio aīam meā) τ notabiliter dicit (humiliabā in ieiunio) qꝛ multi in ieiunio ſupbiunt. Vn̄ Eſaie.vij. Caput ſyrie damaſcus: damaſcus interꝑtaſ bibēs ſanguinē τ ſignat ieiuniū qḋ ad lrām bibit τ annihilat ſanguinē τ carnem ieiunantiū τ eſt caput ſyrie q̄ interꝑtaſ ſublimis .i.occaſio ſupbie τ principiū in multis qui ſunt ieiunātes hoībus τ nō deo: ſic dı̄ Math.vj. Cum ieiunatis nolite fieri ſicut hypocrite triſtes. extermināt eñ facies ſuas vt videanſ hoībus ieiunātes: ſic ieiunāt hypocrite qui ieiunāt nō deo nec aīe ſue: ſ ppl̄i fame ⁊c. τ alij ieiunant carni ſue vt medici: alij ieiunāt vt auari. alij aīe ſue vt viri iuſti. Vn̄ verſus. Jeiunat iuſtus: medicus: ſimulator: auarus. Spiritui carni: fame ſtudio retinendi. ꝯtra tentatōes dyaboli que ꝓpꝛie ſunt de ſupbia dicit (τ orō mea in ſinu meo conuerteſ) Vn̄ dicit glo. ſup illud Marci.ix. Hoc genus demonij in nullo pōt eijci niſi in orōne τ ieiunio ibi dicit gloſa. Non ſanat oculū qḋ ſanat calcaneū orōne ſananſ peſtes mentis: ieiunio peſtes corpis: cum autē dicit (in ſinu meo ꝯuerteſ) modum orādi inſinuat quem dn̄s tradidit Math.vj. Tu aūt cum oraueris intra in cubiculū tuum τ clauſo oſtio ora patrem tuū. ſinū ergo dicit ſecretum cōſciētie vbi orādum eſt qꝛ ibi orō cito exaudiſ: qꝛ ibi eſt deus Rom̄.x. Prope eſt verbum in ore tuo: ſequiſ de miſericordia ꝯtra auariciam τ duriciā mūdanorū (q̄ſi ꝓximū τ quaſi fratrem no.) ſupple amās τ habens quēlibet τ ei vt fratri meo cōicans (ſic ꝯplacebam) .i.ſil' deo τ hoībus placebā: pietas eñ ad oīa vtilis eſt: vt dicit apl's.j. Thim̄. iiij. Unde de illo miti τ manſueto ꝓlato .ſ.moyſe dı̄ Eccli. xlv. Dilectus deo τ hoībus moyſes cuius memoria in bn̄dictione eſt: qꝛ a deo τ hoībus bn̄diciſ homo miſericors. hoc eſt ſic ꝯplacebam: ad hoc nos monet apl's ad Rom̄. xv. Unuſquiſq; vr̄m ꝓximo ſuo placeat in bonū .ſ.in bonum qḋ ei facit. vn̄ immediate ante dicit aplus debemus nos firmiores imbecillitatē infirmorum ſuſtinere τ nō nobis placere: pietas aūt nō ſolum ſubuenit: ſ vbi aliter ſubuenire nō pōt ꝯpatiſ: vn̄ de ꝯpaſſione ſubiungit (quaſi lugens) corpe (τ cōtriſtatus) ſpū (ſic humiliabar) .i.condeſcēdebam τ ꝯpatiebar miſeris: vn̄ alia lrā habet (incuruabar) de hac ꝯpaſſione .ij.Cor.xj. Quis infirmaſ τ ego nō infirmor: quis ſcā. τ ego nō vror. Eſa.xxij. Recedite a me amare flebo nolite incumbere vt ꝯſolemini me ſup vaſtitate filie ppl̄i mei: incuruatus erat τ ꝯdeſcēderat qui dicebat: nolite incumbere vt cōſolemini me (τ aduerſum me letati ſunt) ſupius oſtēdit ꝓpheta quō ꝯtra tres hoſtes armauit ſe vir iuſtus triplici virtute. hic aūt ꝓſequiſ oſtendēs quō in pugna inuadūt eum hoſtes: vn̄ dicit (τ aduerſum me letati ſūt) .i.letanter ꝯgreſſi ſunt ſicut ꝯſuetudo eſt in bellis ꝙ in ꝯgreſſu clamant τ tympanizāt vt hoſtes ꝯtrarij obſtupeſcāt: τ ſic ad lrām facit feſta τ ludos mundus τ caro τ dyabolus cum eis aduerſus iuſtos vt eos ſibi faciāt ꝯſentire Tren̄.j. Omnes inimici mei audierunt malū meum (letati ſunt) venerūt hoſtes .ſ. τ ꝯuenerūt: vt fortiores eſſent Job.xix. Simul venerunt latrones eius. Eſa.xx. Manaſſes ꝯtra effraym τ effraym cōtra manaſſem: τ ſil' ipſi ꝯtra iudam: ꝯgregati ſꝫ nō mihi pepcerunt (ſ ꝯgregata ſunt ſup me flagella τ ignoraui) .i.ſicut ſil' cōuenerūt diuerſis tentatiōibus τ tribulationibus quas hn̄ vocat flagella: qꝛ ſicut dicit Grego. Qḋ flagellū grano qḋ lima ferro hoc facit tribulatio viro iuſto qꝛ paleam remouet τ aptum facit ad reponēdum in horreo celeſti: vn̄ Jacobi. Beatus vir qui ſuffert tentationē qm̄ cum ꝓbatus fuerit accipiet coronam vite quā repromiſit deus diligentibus ſe: τ notabiliter dicit qui ſuffert. multi eñ habēt tribulatōes qui nō ſufferūt: ſ impatiētes ſunt: τ ideo hn̄ ad

M Jeiunaſ multiplici reſpectu.

Verſus

iungit hic (τ ignoraui) .i.ad modum ignorātis me habui τ diſſimulando τ patiēter ſuſtinēdo vt poſſim dicere illud Prouer.xxiij. Verberauerūt me τ nō dolui: traxerūt me τ nō ſenſi Job.iij. Nōne diſſimulaui: nōne ſilui: nōne quieui τ venit ſup me indignatio. Item (ignoraui) tentatōes .i.extraneū me exhibui τ reſti. eis ſm̄ talem ſenſum dicit apl's.j.Cor.xiiij. Ignorās ignorabiſ .i.deo erit extrane⁹. τ repellet eum ne cū notis ſuis intret ad nuptias: ſūt aūt duo genera flagellorum quibus iuſti inceſſanter flagellātur in mūdo .ſ.flagellum lingue: de quo Job.v. Flagello lingue abſcōderis. Item flagelluꝫ virge. de quo pſ̄. Et fui flagellatus tota die. de vtroq; dicit Hiere.xx. Audiui ꝯtumelias multorū τ terrores in circuitu: his flagellis cōgregatis flagellanſ iuſti ab iniuſtis: τ de his ſequiſ (diſſipati ſunt) hoſtes .i.victi ſunt demones τ mali homies afflicti. (nec tn̄ ꝯpuncti) ad pniam: qꝛ dyabolus ꝑ ſupbia penitere non pōt τ reprobi hoīes ꝑ duricia τ frigiditate cordis: vn̄ Hiere.v. Percuſſiſti eos τ nō doluerūt: attriuiſti eos τ renuerūt accipe diſciplinam indurauerūt faciem ſuam ſupra petram τ noluerūt reuerti Eſa.ix. Populus nō eſt reuerſus ad ꝑcutiētem ſe: τ vere (nō ſunt ꝯpuncti) ſ tentauerunt me) Eccli.xiij. Multa eñ loquela tentabit te: et ſi nō poſſunt hoīem tentando ſeducere tunc deridēt: vnde ad it (ſubſannauerūt me ſubſannatōe) Job.xij. Deridetur iuſti ſimplicitas Eccli.xxxiiij. Non ſunt bn̄placite ſubſannatōes iuſtorū: τ ſi ſic: nō poſſunt ſupare: iraſcunſ et minanſ: vn̄ ſequiſ (frenduerūt ſuper me dentibus ſuis) Tren̄.ij. Aperuerūt ſup me os ſuū oēs inimici tui ſibilauerunt τ frenduerūt dentibus ſuis τ dixerūt deuorabim⁹ ſ in his oībus debet dicere vir iuſtus illud qḋ ſequiſ (dn̄e qn̄ reſpicies) oculo miſcḋie. eſt eñ reſpectus miſcḋie dei: de q̄ hic τ ſupra oculi dn̄i ſup iuſtos τ reſpectu iuſticie dei de quo Exo.xiiij. Reſpiciēs dn̄s ſup caſtra egyptiorū per columnā ignis τ nubis τ interfecit exercitū eorum (dn̄e) ergo (qn̄ reſpicies) me oculo miſcḋie ad liberādum: τ hoſtes meos: oculo iuſticie ad humiliādum. ſil' Abac.j. Vſq; quo vociferabor vim patiēs Job.xxx. Sto τ non reſpicis me mutatus es mihi in crudelē (reſtitue aīam meā) in locū ſuū qui deus eſt vt dicit Dyoniſius: vn̄ Eccli.x.c. Si ſpūs ꝑtātem habētis aſcēderit ſup te locū tuum ne dimiſeris (a malignitate eorū) .i.libera eam ab occulta tentatōe (a leonib⁹ vnicā meā) .i.a manifeſta tentatōe libera aīam meā: vel ꝑ (malignitatē) intelligiſ tentatio facta ꝑ hoīes malignos ꝑ (leones) intelliguntſ demones.j.Pet. v. Aduerſarius vr̄ tanq̄ leo ru.ru.cir.que.quē deuoret.

Confitebor tibi in eccleſia magna: in populo graui laudabo te. 21

(Confitebor) Tercia ꝑs vbi agit de fructu paſſionis qui eſt laus τ ꝯfeſſio fideliū. Dicit ergo xp̄s poſtea q̄ petijt reſurrectionē: ibi (reſtitue ⁊c. cōfitebor) ergo cū reſtitueris (ꝯfitebor) inquā (tibi dn̄e) pater cōfeſſione laudis: τ vbi (in eccleſia magna) nō i ſynagoga: τ dı̄ (eccleſia magna) eſſe numero qꝛ de oībus gentibus collecta. Item merito. Item ſpacio locorum. Item dignitate. Item fortitudine. Unde Canticor.v.c. dicitur. Terribilis vt caſtrorum acies ordinata. De magnitudine eius dı̄ Eſa.liiij. Dilata locū tentorij tui: τ pelles tabernaculorū extēde ne pereas oñdit aūt ꝑ q̄s laudabit cū ſubiūgit (in ppl'o graui) .i.cōſtanti τ nō cedēti oī vento doctrine vel tentatiōe videlicet in apl'is τ alijs fidelibus (laudabo te) poſtea petit xp̄s vt intētio τ votū inimicorū ſuor.ſ.iudeor. fruſtreſ: vn̄ dicit. Allegorice

Non ſupergaudeant mihi qui aduerſanſ mihi inique: qui oderunt me gratis τ annuunt oculis. 22

(Non ſupgaudeant) iudei nomen meuꝫ delendo gauiſi quippe ſunt in morte domini: ſ ſupgauiſi eſſent ſi nō ſurrexiſſet. τ oſtendit ſe digne debere exaudiri vt fruſtrentur ab hoc malo deſiderio: τ hoc ꝓpter multiplex peccatū eorum. Primum eſt peccatum operis cōtra deum: vnde dicit (qui aduerſanſ mihi inique) id eſt qui perſequunſ me non iuſte (ſ inique) Pſ. Iniqui ꝑſecuti ſunt me. Scḋm

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

pctm̄ est voluntatis. vñ addit (Qui oderūt me gratis) q.d. nō meruivt me odio haberēt: ꝭ bona feci eis vñ me diligē ꝛ grās referre deberent (ꝭ gratis) .i. ꝑ gratijs illis .i. loco grāꝝ (oderūt me) vñ ipe dicit Joh. xv. Si opa nō fecissē in eis q̄ nemo ali⁹ fecit pctm̄ nō haberent. nuc aūt viderūt ꝛ oderūt me ꝛ prēm meū. sed vt impleaꝭ sermo q̄ in lege eoꝝ script⁹ est: odio habuerūt me gratis. Quartū est peccatū ꝓditiōis: de quo dicit (ꝛ annuūt oculis) .i. nutib⁹ et signis alios inuitant ad me ꝑsequendū ꝛ tentandū: vl' (annuunt) .i. assentiūt oculis tm̄ cū mente cōtradicāt ꝛ h̄ ostēdit illud qd̄ sequiꝭ: vbi notaꝭ quintū peccatū .s. simulationis vnde dicit.

23 ¶ Qm̄ mihi quidē pacifice loquebanꝭ: et in iracundia terre loquētes dolos cogitabāt

¶ Qm̄ mihi q̄dē pacifice loquebanꝭ) Math. xxij. Magister scim⁹ q꞉ verax es ꝛ viam dei inveritate doces ꝛc̄. ecce q̄ pacifice loquebanꝭ ꝛ tm̄ simulatorie: q꞉ secū adduxerūt herodianos vt eū caperent in sermone. Math. xxij. Sextū pctm̄ est iracundia. Septimū machinatio dolosa. de q̄bus dicit (ꝛ in ira. terre lo. do. cogitabāt) qd̄ sic dꝫ legi vere pacifice loq̄banꝭ: ꝛ tm̄ sic loquētes (cogitabāt dolos) quō me caperent in sermone: ꝛ hoc (in iracunda terre) .i. ꝑ terrenis habita .s. ne amitterēt locū ꝛ gentē. vt dꝛ Jo. xj Treñ. iij. Labia insurgentiū in me dñe ꝛ meditatiōes eoꝝ aduersum me tota die. Octauū est pctm̄ inclamatiōis cōtra dñm. de quo sequiꝭ.

24 ¶ Et dilatauerunt sup me os suum: dixerūt euge euge viderunt oculi nostri.

¶ Et dilata. sup me os suū) clamantes crucifige. Math. xxvj. Esa. v. Expectaui vt facerēt iudicium ꝛ ecce clamor. Nonū est pctm̄ vani gaudij visa pena ꝛ morte xp̄i. vñ addit (dixerūt) letanꝭ (euge euge) .i. bñ est nobis (viderunt oculi nostri) id qd̄ videre volebam⁹ de xp̄o (euge) interiectio est exclamatoria: ꝛ qñq꞉ accipiꝭ cōgratulatiue: qñq꞉ irrisorie: qñq꞉ hortatiue ꝛ in quolibet sensu pōt hic accipi: q꞉ ꝛ cōgratulabanꝭ sibi in pena dñi: ꝛ eū irridebāt ꝛ sein uicem ꝯ eū hortabanꝭ. vñ pnceps sacerdotū ꝛ seniores ꝑsuaserūt pplo vt peterent baraban Jesum xo perderent. Enumeratis peccatis inimicoꝝ petit retribui tam sibi ꝓ patientia q̄ illis ꝓ nequitia. vnde addit.

O
Euge interiectio ponitur tripl'r.

25 ¶ Vidisti domine ne sileas: domine ne discedas a me.

¶ Vidisti) dñe pater: nō dicit q̄d ꝓpter noticiā ꝛ euidētiā rei: euidens est eīm patientia xp̄i ꝛ nequitia iudeoꝝ: ꝛ alibi explanaꝭ .s. Treñ. iij. Vidisti dñe iniquitatē illoꝝ. Hiere. xij. Tu dñe nosti me vidisti me ꝛ ꝓbasti cor meū tecū: ꝛ q꞉ vidisti (ne sileas) .i. ne dissimules sed cito da sniam ꝯ illos ps. Ne sileas a me ne qñ taceas a me: ꝛ non solū eis retribuas sed ꝛ mihi cōfortando me in passione ꝛ faciendo me resurgere: h̄ ē qd̄ sequiꝭ (dñe) pater (ne discedas a me) in passione: huic petitōi respondet dñs. Josue. j. dicens. Ero tecū nō dimittam te: neq꞉ derelinquā te. Nō eīm reliq̄t eū lꝫ hoc videreꝭ iudeis. vñ ps. Deus dereliquit eū ꝑsequimini ꝛ cōprehendite: ꝛ supra. de⁹ de⁹ me⁹ respice in me: quare me dereliquisti. vñ in passione clamauit. Math. xxvj. Heli heli lamazabatani: h̄ est de⁹ me⁹ de⁹ me⁹ vt q̄d dereliq̄sti me. Et hoc innuit sequens lr̄a cum addit.

26 ¶ Exurge ꝛ intende iudicio meo de⁹ meus dominus meus in causam meam.

¶ Exurge) .q.d. ꝛ si in passione mea exponendo me tribulatiōi videaris dormire: tñ in resuscitando me (exurge) .i. ostende te nō dormire ꝛ nō tm̄ nō dormire sed etiā te non dissimulare: vñ addit (ꝛ intende iudicio meo) .i. intente ꝛ diligenter iudica me reddendo qd̄ merui .s. nomē qd̄ ē super omē nomē qd̄ merui humiliando me: vñ Phil. ij. Humiliauit semetipm̄ ꝛc̄. ꝓpter qd̄ ꝛ de⁹ exaltauit illū ꝛ donauit il. no. qd̄ est sup omne nomen. ꝭ q꞉ nō pena sed cā facit martyrē: sequiꝭ (intende in cām meā) que recta est ꝛ pia. scꝫ salus humani generis (intende) dico (in cām) vt ꝑ illa causa me remñeres: vl' (intende in cām) vt ꝑficias .q.d. tibi cōmendo cām ꝓ qua vsq꞉ ad mortē aduersario restiti vñ Joh. xvij. Ante passionē pater sancte serua eos in nomine tuo quos dedisti mihi cum essem cū eis ego seruabā eos: ꝛ hoc facies tu q̄ es deus me⁹ ꝛ dñs me⁹. Moraliter dicit vir iust⁹ ꝛ ꝑcipue vir religiosus (cōfitebor tibi) ꝓfessione laudis. officiū eīm religiosi est laudare deū (in ecclesia magna) religio dꝛ ecclia q꞉ est ꝯgregatio fideliū (magna) q꞉ dꝫ esse lōga ꝑ ꝑseuerantiā lata ꝑ charitatē alta ꝑ virtute ꝑrogatiuā: firmiter fundata in pauptate (in pplo graui) .i. in cōgregatione viroꝝ sanctoꝝ (Laudabo te) nō me: non homines mundanos vt solet fieri in seculo: vbi laudatur peccator in desiderio anime sue ꝛ iniquus bñdiciꝭ. vt dicitur in ps. (Graui) .i. stabili. de q̄ grauitate iob. xxviij. Qui fecit ventis pond⁹. Nota q꞉ duo metalla grauissima sūt. scꝫ aurum ꝛ plumbū. in sanctis est aurea grauitas: in malis est plumbea. De prima grauitate. ij. Cor. x. Eple inquiunt graues sunt ꝛ fortes ꝛ vere. q꞉ in ipis multū est de grauitate auri .i. sapientie celestis. ad hanc grauitatē monet Aug. dicens in incessu: statu: habitu in oīnibus motib⁹ vestris nihil fiat qd̄ cuiusq꞉ offendit aspectum: ꝭ qd̄ vr̄am deceat sanctitatem. De plumbea grauitate Esa. j. Ve genti peccatrici pplo graui iniquitate. ꝛ in ps. Filij hoim vsq꞉ q̄ graui cor. vt q̄d di. va. ꝛ q̄. mendaciū .i. tpalia. Pōt etiā exponi anagorice (cōfitebor tibi in ecclia magna) .i. in ecclesia triumphante vbi erit indeficiens cōfessio laudis q̄ dicitur (magna) dignitate: duratiōe: multitudine. de q̄ magnitudine Baruch. iij. O isrl' q̄m magna est dom⁹ dei ꝛ ingens locus possessiōis ei⁹. Joh. xiiij. In domo pr̄is mei m. mā. mul. sunt. primā aūt expositionē ꝓsequamur (nō supgaudeant mihi) dicit vir iust⁹ ꝛ religiosus (q̄ aduersanꝭ mihi inique) .i. demones ꝛ mundani hoies volentes me retrahere a bono ꝓposito. q.d. gauisi sunt dum me in seculo in vitijs ꝛ peccatis viderūt: sed nūc supgaudeant videntes me retro aspicere ꝛ a bono ꝓposito resilire. ps. Qui tribulant me exultabunt si mot⁹ fuero ille moueꝭ a loco suo q̄ resilit a ꝓposito bono (inique) inique aduersanꝭ carnales amici q̄ volunt hoiem impedire ne euadat gladiū hostis ꝛ ne ꝑueniret ad regnū celi. vñ dicit Hiero. Hostis tenet gladiū vt me perimat ꝛ ego de matris lachrymis cogitabo. Item Hiero. lꝫ puulus a collo dependeat nepos lꝫ sparso crine ꝛ scissis vestibus vbera q̄bus te lactauit tibi mater ondat lꝫ pater in limine iaceat ꝑ calcatū perge prēm ꝑ calcatā ꝑge mr̄em: ꝛ siccis oculis ad vexillū crucis euola solum pietatis genus est in hoc te esse crudelē: ꝛ hoc ē qd̄ sequiꝭ. (q̄ oderūt me gratis) .i. cū ego non meruerim: vel (gratis) .i. mentaliꝭ impediendo ꝛ reuocando arbitranꝭ se obsequiū ꝛ grām prestare deo: ꝛ tm̄ est odiū magnū Jere. xij. Fratres tui ꝛ dom⁹ patris tui pugnauerūt aduersus te ꝛ clamauerunt post te plena voce ne credas eis cū locuti fuerint bona. ꝛ quare nō sit eis credendū: ostendit statim post dicens. reliqui domū meā dedi dilectam aiam meā dimisi hereditatem meā: q̄d ergo mirum si hō ꝓpter xp̄m dimittat hereditatē suā que nec etiā sua est. Seneca. Nihil tuū ē qd̄ tecū afferre non potes. sequiꝭ (ꝛ annuūt) id est fauent mihi non inveritate ꝭ (oculis) ablatiui casus id ē videꝭ in supficie: de talibus diciꝭ Prouer. x. Qui annuit oculo dabit dolorem: vel sic (annuit oculis) .i. intendunt eis q̄ videnꝭ .s. tpalib⁹ lucris: vñ dicit Seneca. Mel musce sequunꝭ cadauera lupi. predā sequiꝭ: turba ista nō hoiem: ꝭ viri spūales ecōtrario. vñ. ij. Cor. iiij. Nō cōtemplantib⁹ nob q̄ videnꝭ. sed q̄ nō videnꝭ. q̄ eīm videnꝭ tpalia sunt q̄ aūt nō videnꝭ eterna. Prouer. vj. Hō apostata vir inutilis gradiꝭ ore ꝑuerso (annuūt oculis) ꝛ h̄ manifest⁹ exprimit subdens (qm̄ mihi pa. loquebanꝭ) ꝑsuadentes mihi manere in seculo ꝛ nō intrare religionē. sicut petrus pacifice locut⁹ est dño cū dñs dixisset se passurum et crucē ascensuꝝ dicens dño Math. xvj. Absit a te dñe nō erit tibi hoc: ita multi dicūt volentib⁹ crucē ascēdere. ꝭ deberent eis rñdere illi. q̄b⁹ hoc dicunt sicut dñs petro ꝛ dicere. vade post me sathana .i. reputare eū aduersariū ꝛ p⁹ponere cōsiliū suum ꝛ diciꝭ. ibi conuersus dñs dixit. vade post me sathana. ita audito prauo consilio citius deberēt

Moraliter de viro iusto ꝛ religioso

P
Nota duo metalla grauissima ꝛ q̄d significēt in bonis ꝛ mal'

Anagorice

Nō ꝯ dissuadētes religionis ꝓpositū ꝛ eis ꝯsentientes.

l

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

cōuerti ꝛ arguere prauos cōsiliatores. Nō reuerti et consentire eis sicut multi faciunt de istis cōsiliarijs. Dicit beatus Bern. Noli inquiunt amici tui p̄cipitant agere: diu ꝯsidera diligenter intuere: magnū est quod ꝓponis ꝛ post egens magna deliberatiōe experire qd̄ possis amicos ꝯsule: ne post facta penitere cōtingat hec sapientia mundi: terrena: animalis: dyabolica: inimica salutis: suffocatrix vite: mater tepiditatis q̄ deo solet vomitū ꝓuocare: cū em̄ verbū a deo esse nō dubites q̄d opus est deliberatione. vocat magni cōsilij angel⁹ q̄d aliena cōsilia p̄stolaris. q̄s em̄ fidelior aut sapientior illo: ab ore putei gehenne eripior ꝛ inducias petā amicos cōsulat q̄ nō legit inimici hois domestici eius ꝛ lz pacifice loquerent̄. nō tn̄ erat pax (sed in irac. ter. loquen. do. cogitabant) .i. irasci ꝓ terrenis cōmodis q̄ sibi deperire videbant ea q̄ loquebant̄ (dolose dicebant) id ē nō ꝓ meo cōmodo s̄ ꝓ suo: ꝛ iō talē monet dn̄s Ecci. xxxvij. Noli cōsiliari cū socero tuo ꝛ zelantib⁹ te abscōdē cōsiliū: oīs em̄ cōsiliarius ꝓdit ꝯsiliū. s̄ est cōsiliari⁹ in semetipso. cū aūt hō nō vult talib⁹ assentire: s̄ firmi⁹ est i bono qd̄ incepit: tūc oñdunt ꝙ nō eū sed sua amabāt. q2 tūc detrahunt ei. ꝛ eū quasi extraneū vel inimicū reputant: vn̄ sequit̄ (ꝛ dilatauerūt sup me os suū) detrahendo: ꝛ vere dilatant oēs detractores p̄uisq̄ infern⁹ de q̄ dicit Esa. v Dilatauit infernus aīam suā ꝛ aperuit os absq; vllo termino infern⁹ tn̄ nō absorbet nisi malos: sz detractoris os absorbet tam bonos q̄ malos: vn̄ de bonis dicūt id qd̄ sequit̄ (euge euge viderūt oculi nostri) .i. irridēt eos: ꝛ dicūt hui⁹ verba bn̄ nouim⁹ eos nō sunt tāti precij. vel viderūt id ē videbūt. dicūt ei bn̄ videbim⁹ finē. q. d. nō ꝑseuerabūt sed inter hec vir religiosus ad deū se cōuertens dicit qd̄ sequit̄ (vidisti dn̄e) illoꝝ fraudē ꝛ meā ꝓpriā fragilitatē: et ideo (ne sileas) loquere ad cor meū cōsolando me ꝛ ꝯfortando. ps̄. Verbo dn̄i celi firmati. i. viri celestes: ꝛ nō ad tēpus hoc facias sed iugiter: vn̄ sequit̄ (ne discedas a me) ꝛ in veritate dn̄s nō discedit a talib⁹ q̄ ex toto se illi cōiūgūt vn̄ in ps̄. Quia domin⁹ amat iudiciū ꝛ nō derelinquit sanctos suos ineternū conseruabunt̄. in religione autē precipue iudicant se homines ꝛ iudicant̄ ab alijs. i. per iudiciū aliorū regunt̄: ꝛ iō bn̄ addit (exurge dn̄e) dn̄s exurgit i nobis cū nosmetipsos extollim⁹ ꝑ bonā vitam (ꝛ intende iudicio meo) .i. tibi placeat iudiciū quo me iudico ꝛ iudicor a p̄latis meis quoꝝ iudicio pro amore tui me submisi sicut intendit dominus sacrificiū abel: s̄ sacrificiū cayn nō intendit. vn̄ dicit̄ Gen̄. iiij. Respexit dn̄s ad abel ꝛ ad mūera ei⁹ ad caym vō ꝛ ad munera ei⁹ respexit. Abel significat religiosos q2 interp̄tat̄ cōmittens ꝛ ip̄i cōmittunt se in manu dei ꝛ prelati dicentes cū xp̄o in manus tuas dn̄e cōmēdo spiritū meū. Itez interp̄tat̄ luct⁹: ꝛ similiter religiosi flent ꝓ suis peccatis ꝛ alienis ꝛ ꝓ dilatione patrie. caym autē interp̄tat̄ possessio ꝛ significat diuites hui⁹ mundi (de⁹ meus ꝛ dn̄s me⁹ in causaz meā) que est de hereditate eterna quā nobis vult dyabol⁹ auferre: sed cōfidere debem⁹ i aduocato q̄ cām suscepit tuendā: vnde. j. Jo. ij. Filioli si q̄s peccauerit aduocatū habem⁹ apud p̄rem iesum xp̄m iustum ꝛ ipse est ꝓpiciatio ꝓ peccatis nostris. q. dicat etiam si cōtigerit vos peccare: nō tn̄ desperetis de causa. s̄ confidite in tanto aduocato: q̄ nō tm̄ allegat vel orat ꝓ nobis: sed ꝛ emendam soluit. Nota ꝙ de⁹ dicit̄ videre multiplr̄.

¶ Predestinādo. Joh. j. Cum esses sub ficu vidi te id ē in lumbis ade. dicit Glosa.

¶ Omnia cognoscendo. Eccli. xxiij. Omnia videt oculus ei⁹ Prouerbi. xv. In omni loco oculi dn̄i contemplantur.

Q Videre dei multiplex.

¶ Discernendo malos a bonis. Hieremi. xij. Tu domine vidisti me. ps̄. De preparato habitaculo suo videt omnes filios hominum.

¶ Miserando Danielis. ix. Aperi oculos tuos ꝛ vide consolationem nostram.

¶ Approbando. Genesis. j. Vidit deus cuncta que fecerat Abacuc. j. Mundi sunt oculi tui ne videant malum.

¶ Adiuuando. Trenoꝝ. j. Vide domine quoniam tribulor. Judith. xiij. Respice domine in hac hora ad opera manuum mearum.

¶ Remunerando. Gen̄. xxix. Vidit deus humilitatem meam nunc amabit me vir meus. ps̄. Vide humilitatem meam ꝛ laborem meum.

¶ Videre faciendo hoc ꝛ Treno. j. Vide domine ꝛ considera quoniā vilis facta sum.

¶ Gratiā insundendo. Luce. xxij. Respexit dominus petrū. ps̄. De celo in terram aspexit.

¶ Gaudēdo. Eccl̄. xxxv. Nō discedit donec altissim⁹ aspiciat: ꝛ. xxxviij. Vidi lachrymā tuam.

¶ Imperando. Eccli. xvj. Cum conspexerit illa de⁹ timore concutientur.

¶ Judicando. Esa. lix. Vidit dominus ꝛ apparuit maluz in oculis eius.

¶ Puniendo Exo. xiiij. Respexit dn̄s sup castra egyptioꝝ Esa. xxj. Visio dura nunciata est mihi.

¶ Damnando eternaliter. Luc. x. Videbam sathanā quasi fulgur cadentem de celo.

¶ Judica me s̄m iusticiam tuam domine deus meus ꝛ non supergaudeant mihi. 27

Allegorice.

¶ Judica me) hoc de xp̄o legit̄ sic: illi iniuste me iudicāt: s̄ tu (dn̄e) pater qui es deus meus (iudica me s̄m iusticiam meā) quā mihi dedisti: vel (meā) que in me est. i. s̄m qd̄ iusticia tua exigit que semp iuste iudicat: vel (s̄m iusticiā meam) .i. s̄m ꝙ exigētia inimicoꝝ meoꝝ exigit de hoc iudicō Esaie. xlix. Inuacuū laboraui sine causa ꝛ vane fortitudinē meā ꝯsumpsi: ergo iudiciū meū cū dn̄o: de iusticia autē Job. xiij. Si iudicatus fuero: scio ꝙ iustus inueniar ꝛ hoc idem testatus ē pylatus cum dixit. ego nullā in eo inuenio causam: ꝛ cū me iudicaueris (nō supgaudeant mihi) et ꝑ hoc innuit̄ ꝙ nō solum sibi petit fieri iustum iudiciū sed et iudeis s̄m qd̄ ꝓmissum est Esai. xlix. Eos qui iudicauerūt te ego iudicabo ꝛ in iudicio coꝝ sunt duo. primū est vt cadant a ꝓsperitate in qua erāt. Scdm̄ vt aduersitatē inueniant: in ꝓsperitate autē sua gaudebāt de ꝑsecutione xp̄i: ꝛ ideo dicit (nō supgaudeant) Itē deridebāt euz quod remouet cum dicit.

¶ Nō dicāt in cordibus suis euge euge anime nostre nec dicant deuorabimus eum. 28

¶ Non dicant in cordibus suis) licet ore dicant (euge euge) .i. bene est (anime nostre) postq̄ em̄ resurrexit dn̄s etiam dixerūt illi iudei ore (euge euge) nolentes confiteri ꝙ surrexissent licet certificassent eos custodes sepulcri Mat. vlti. Sed dederūt copiosam pecuniā militibus dicentes: dicite quia discipuli eius nocte venerunt ꝛ furati sunt eū nobis dormiētibus. Item iactabant se cōtra eū cōminando ei qd̄ remouet dicens (nec dicant deuorabimus eū) .i. nō iactent se qd̄ extixerunt nomē meū. Ita em̄ clarificatū est nomē eius ꝛ resurrectio ꝙ in breui nō ausi sunt iactare se de hoc iuxta illud rex vero letabit̄ in deo. s. xp̄s in patre in resurrectōe ꝛ laudabunt̄ oēs qui iurant in eo ꝑ predicationē apostoloꝝ: quia obstructū est os loquētiū iniqua. id est iudeorum.

¶ Erubescant ꝛ reuereantur simul: qui gratulantur malis meis. 29

¶ Erubescāt) orauit vt cadāt a ꝓsperitate sua. hic orat vt habeāt aduersitatē ꝯriam. q. d. dico ꝙ nō supergaudeant: sed ipsi q̄ gratulant̄ mō malis meis. i. penis ꝛ ꝑsecutionibus ecōtrario (erubescāt) in futuro vel in p̄nti (ꝛ reuereātur) .i. timeant. ꝛ hoc interius sicut gauisi sunt interius (q̄ gratulant̄ malis meis) id est penis ꝛ ꝑsecutōibus meis.

¶ Induantur confusione ꝛ reuerētia: q̄ mala loquūtur super me. 30

¶ Induant̄) Induant̄ exterius sicut dixerūt exterius extra mittētes maliciā cordis: q2 ex abūdantia cordis os loq̄bat̄ (induant̄) dico nō sericis vestib⁹ sed (cōfusione) .i. ignominia (ꝛ reuerētia) .i. tremore ꝛ seruitute q̄ vendiderūt eos romani (q̄ mal. lo. sup me) deridēdo. Moralr̄ dicit̄ vir iust⁹ (iudica me) supra em̄ dixerat (intēde iudicio meo de⁹ me⁹ ꝛ dn̄s me⁹ in cām) qd̄ expositū est in ꝑsona reli-

Moralit̄ de viro iusto

giosi ꝛ cõpetit etiã cuilibet iusto: oĩb⁹.n.cã ẽ ꝯ dyabolũ ꝙ eos vult ad carcerẽ iferni trahẽ ꝛ excludere ab eterna felicitate. vñ dicit (iudica me ƀm iusticiã meã) ꝛ nõ ẽ presumptio de se ꝯfitẽtis ꝫ ẽ cõfessio nõ igrati: vñ bñ cõpetit qḋ ẽ ħ duplex lr̃a. s. (ƀm iusticiã meã: vl' tuã) est.n. iusticia nr̃a q: i nobis: ꝛ q: coopamur ad eã: sua aũt ẽ.i. dei: q: ab eo ẽ. vñ dicit Aug. Qui creauit te sine te: nõ iustificat te sine te: dei ergo bñficiũ grat⁹ ꝯfitet ꝛ suũ coadiutoriũ bñilit ꝯ diabolũ allegat cũ dicit (iudica me ƀm iusticiaꝫ meam) .i. ƀm opa iusta ꝙ fecisti p me (dñe) cui⁹ ẽ iudicare creaturã (meus) cui⁹ ẽ exhibere tibi spũalẽ cultũ ꝛ opa iusticie (iudica) dico (ƀm iusticiã meã: ꝛ nõ supgaudeant mihi) demones gaudẽt demones cũ animã trahũt ad pctm̃ (supgaudẽt) qñ trahũt eã ad suppliciũ: vñ manifesti⁹ ħ exprimit subdẽs (nõ dicãt i cordib⁹ suis euge euge aie nr̃e) p̃mũ (euge) dicũt cũ gaudẽt de pctõ: ꝫ duplicãt (euge) quando animam rapiunt ad suppliciũ vl' vnũ (euge) dñt p aia quã trahũt ad suppliciũ duplex aũt (euge) dicẽt: qñ corpus ꝛ aiaꝫ mittet dñs in gehennã (nec dicãt) i morte mea (deuorauim⁹ eũ) i infernũ glutiẽdo. j. Pet. v. Aduersari⁹ vester dyabolus tã leo ru. cir. que. quẽ de. ꝫ poti⁹ victi a me (erubescãt) qñ videbũt me coronari (ꝛ reuereant sil') .i. ꝯfusione timeant penã quã sibi videt p̃paratã ꝯ hac erubescẽtia Mich. vj. dicit. Iustus educet me i lucẽ: videbo iusticiã ei⁹ ꝛ aspiciet me i vnica mea ꝛ opiet ꝯfusione inimici viri iusti: ẽ cõgregatio demonũ ꝛ ħ illis ꝯtingãt (ꝙ) .i. q: (gratulant malis meis) q: nõ pax gaudẽt ꝫ multũ ita ƀm ꝙ maligne volũt me ad malũ trahẽ: iõ ñ pax habeãt de ꝯfusiõe ꝛ reuerẽtia ꝫ sič sequit (iduant ꝯfusiõe ꝛ reuerẽtia) .i. abũdãter habeãt de vtroq; ita ꝙ eos absorbeat sicut vestis totũ hoiem capit ꝛ coopit. ps. Induant sicut dyploide cõfusione sua (ꝙ) .i. q: (maligna loquũt sup me) .i. ꝙ mala mihi suggerẽt maligne (sup me) .i. ad hoc vt ascendãt (sup me) .i. vt sim eis subditus per peccatum: vñ Esa. lj. Dicũt anime tue incuruare vt transeamus.

31 ¶ Exultant et letentur qui volunt iusticiam meam ꝛ dicant semper magnificetur dominus qui volunt pacem serui eius.

De xpo allegorice. ¶ (Exultẽt) supra dixit xp̃s ipetrãdo ꝙd euenire debeat iudeis ꝙ eũ i morte detinere volebãt ħ aũt orat p iustis ꝙ volũt resurrectionem ei⁹ vñ dič (exultent) i corde (ꝛ letent) in spũ (ꝙ volũt iusticiam meã) .i. ꝙ volũt vt fiat mihi iusticiã .i. p hũilitate passionis det mihi nomẽ qḋ ẽ sup omne nomẽ nec tm̃ (exultẽt ꝛ letent) ꝫ deũ laudẽt: vñ sequit (et dicãt sp magnificet dñs) .i. magn⁹ ꝛ laudabil' habeat ħ dicãt illi ꝙ volũt pacẽ serui ei⁹: ꝙ nõ acqescũt psecutioni xp̃i ꝫ volũt pacẽ ei⁹ etiã tpaleꝫ. de hoc ƀuo Zach. iij. Ecce ego adducã seruũ meũ orientẽ vel sic (exultẽt ꝛ letent) hoc nõ mutat (ꝙ volũt iusticiã meã) .i. iusticiã vite ꝛ operꝝ ꝙ fuit i me volũt hr̃e i se. Math. v. Beati ꝙ esuriũt ꝛ sitiũt iusticiã ꝛ bñ dicit dñs (meã) nõ suã sicut de ꝙbusdã dr̃ Ro. x. Ignorãtes dei iusticiã ꝛ suã volẽtes statuere iusticie dei ñ sũt subiecti (ꝛ dicant sp magnificet dñs i nob) Esaie. xlix. Seruus me⁹ es tu isrl' q: i te glabor: ꝫ multi sũt ꝙ nõ cõsequũt istã dñi bñdictionẽ q: ñ magnificat dñs i eis. nimis eñ puũ faciũt dñm ꝙ puidẽtie ei⁹ volũt se cõmittere vt ei vacẽt sicut magno ꝛ bono dño: ꝫ ecõtrario eũ ꝛ suũ ƀuiciũ negligẽtes ꝛ forsitã ꝯtemnẽtes totã sollicitudinẽ suam ponũt in q̃rendis tpalib⁹ ꝯ illud ꝯsiliũ dñi faciẽtes. Math. vj. Ne solliciti sitis aie vr̃e ꝙd mãducetis neq; corpi vr̃o ꝙd induamini: dicũt ei facto ꝙ de⁹ nõ ẽ potẽs eis puidere vñ de talib⁹ dicit i ps. In irã excitauerũt excelsũ in inaquoso ꝛ tentauerũt deũ in cordib⁹ suis vt peterẽt escas aiab⁹ suis ꝛ male locuti sunt de deo: dixerũt nunꝙd poterit de⁹ mẽsam parare in deserto. hoc ẽ in religione: ꝛ sequit ibi in ps. iõ audiuit dñs ꝛ distulit. q. nõ statim sumpsit vindictaꝫ ꝛ ignis accẽsus ẽ in iacob. s. ignis cupiditatis ꝛ ira dei ascẽdit in isrl'. i. in clericis q̃re q: nõ crediderũt in deo: nec sperauerũt in salutari suo: ꝫ ꝙ sunt qui dicũt (magnificet domin⁹) hi. s. (qui volũt hr̃e pacẽ serui ei⁹) paceꝫ vꝫ pctõris quã xp̃s seru⁹ dei pr̃is habuit ꝛ suis dedit. Ioh. xiiij. Pacẽ relinꝙ vobis pacẽ meam do vobis: supra dixit ꝙd faciẽt boni: sed posset querere aliquis ꝛ tu domine quid facies: vnde quasi tali questioni respondens dicit.

¶ Et lingua mea meditabitur iusticiam tuaꝫ tota die laudem tuam. 32

¶ (Et lingua mea) dicit xp̃s (meditabit iusticiã tuã) o de⁹ pr̃. Et nõ ꝙ id qḋ ẽ cordis attribuit lingue ꝛ hoc pter cõformitatẽ ꝛ cõsonantiã cordis ꝛ oris ei⁹: q: nõ fuit i illo: est ꝛ nõ: nec inuẽtus ẽ dolus in ore ei⁹ ꝫ sicut iusticiã meditatus ẽ: ita locut⁹ ẽ illã. iusticia quidẽ ẽ reddere bonis bona ꝛ malis mala. De p̃ qḋ cogitauerat cor lingua loquebatur: Mat. v. Te aũt faciẽte elẏmam nesciat sinistra tua ꝙd faciat dextera tua vt sit elẏma tua in abscõdito: et pater tu⁹ qui videt in abscõdito reddet tibi. De scḋo Mathe. xviij. Sic ꝛ pr̃ me⁹ celestis faciet vobis si nõ remiseritis vnusꝗs q; fratri suo de cordib⁹ vr̃is: ꝛ loꝗt ibi de seruo neq; ꝙ noluit misereri conserui sui: vñ dñs suus tradidit eũ tortoribus ꝙadusq; redderet vniuersũ debituꝫ (tota die laudẽ tuam) supple (dicã) .i. tota die te laudabo laus eñ dei nõ interrumpit nisi p contrariũ actũ qui in xp̃o non fuit. Notandũ vo ꝙ leticia sanctorum est de multis tam in presenti ꝙ; in futuro. In presenti letantur.

¶ De tribulatione. Actuũ. v. Ibant apostoli gaudẽtes. — R Leticia sanctorũ i pñti ꝛ i futuro mltiplex

¶ De spe. Roma. xij. Spe gaudentes

¶ De conscientie puritate. ij. Cor. j. Gloria nostra hoc ẽ testimonium conscientie nostre. Prouerbi. xv. Secura mẽs quasi iuge conuiuium.

¶ De pfectibus alioꝝ. j. Cor. xiij. Charitas nõ gaudet super iniquitate: cõgaudet aũt veritati vite doctrine iusticie.

¶ De opib⁹ miscdie. ij. Corint. ix. Hilarẽ datorẽ diligit de⁹.

¶ De pctõꝝ ꝯuersione Phil. iiij. Gauisus sum in dño vehementer quoniam aliquando refloruistis.

¶ De spũali seflectiõe eucharistie ꝛ scripture. Eccles. ix. cõmede in leticia panem tuum. In futuro vero letantur.

¶ De dei dilectione qua diligunt. ps. Mihi autem adhere re deo bonum est.

¶ De dei visiõe. Ioh. xvij. Hec ẽ vita eterna vt cognoscãt te solum verum deum.

¶ De perpetua securitate. Esa. xxxiij. Munimenta saxorũ sublimitas eius.

¶ De periculorum euasione. Esai. in fine. Eruntq; vsq; ad saciettem visionis omni carni.

¶ De dei iusticia ps. Letabit iustus cũ viderit vindictã (exultent ꝛc̃) ꝙ supra dixerat de malis (induant ꝯfusione ꝛc̃. ꝙ maligna loquũt sup me) vt me trahũt ad pctm̃: ꝫ econtrario illi ꝙ volũt iusticiã meã .i. ꝙb⁹ placet ꝙ iustus sim (exultẽt) exteri⁹ i stola corpis (ꝛ letent) iterius in stola aie: q: sicut boni ħ letant de iusticia alioꝝ: ita i futuro letabũtur de gloria eorũ: ꝛ ecõtrario mali qui dolẽt hic de bono sctõrũ. tũc ad maiorẽ dãnationẽ dolebũt ꝯ gloria coꝝ sicut dr̃ in ps. Pctõr videbit ꝛ irascet ꝛc̃. (ꝛ dicãt sp magnificetur dñs i sanctis suis: ꝙ nolũt pacẽ serui ei⁹) .i. meã dicit iust⁹ vel legat sic vt hoc nomẽ serui sumat i genitiuo pl'ali vt sit sensus (serui ei⁹) .i. dñi (ꝙ nolũt) .i. qui desiderãt (pacẽ dicãt) sp magnificet dñs. q. d. nõ habebũt pacẽ nisi deo reddãt gloriã sic eñ fit partitio Luc. j. Glia in excelsis deo et i terra pax hoib⁹ bo. vo. Qui.n. partẽ dei ꝙ glia ẽ inuadit suam ptẽ ꝙ ẽ pax merito pdit vñ dicit be. Ber. Gratant suscipio qḋ relinꝗs. s. pacẽ de ꝙ Ioh. xiiij. Pacẽ relinꝙ vobis: ꝛ relinꝙ qḋ tenes. s. gloriã de ꝙ Esa. xlij. Gloriã meã alteri nõ dabo abiuro gloriã prsus ne forte si vsurpauero nõ cõcessum pdam merito ꝛ oblatũ: ꝛ postea addit ita queso ita sit gloria i excelsis deo ꝛ i terra pax hoib⁹ bone volũtatis. at vo nõ bone ꝫ plane inique volũtatis ẽ qui nequaꝙ; pace ꝯtentus supbo oculo ꝛ isatiabili corde inquietus hanelat ad gloriã dei nec pacẽ pinde retinẽs nec gloriam apprehendẽs (ꝛ lingua mea meditabit iusticiam tuam .i. loquet de tua iusticia qḋ p̃us cor meditatũ fuerit: ꝫ vt pretactũ ẽ: ideo dicit (linguam meditari) q: cor ꝛ lingua debẽt ꝯsonare: vt prius veniat sermo ad limã ꝙ; ad linguaꝫ. Eccli. xxj. In corde sapientiũ os illoꝝ. Prouer. xvj. Cor sapiẽtis erudiet os eius: ꝛ in ps. Os iusti meditabit sapientiam (tota

Moralit.

dic laudē tuaȝ)imo etiā toto corpe:vñ supra:bñdicā dñm
in omni tpe tota die laudat qui a pctō cessat ⁊ bonū qđ de
bet facere nō omittit.vñ dic Aug. Negociū agis noli frau
dē facere ⁊ laudasti deum in innocentia operum tuorum.

Ps.xxxv. **Psalmus XXXV**

1 **Dixit iniustus vt delinquat in semet-
ipso:nō ē timor dei ante oculos ei⁹.**

(Dixit iniustus) Titul⁹. In finē ps̄.dauid.seruo dñi.Su
pra ondit xps ⁊ vir iustus se habuisse victoriā de inimicis.
Hic aūt ondit oia bona eē nō a nobis s₃ a deo. mala aūt a no
bis ⁊ agit ꝓpt̄ ꝯ errorē dicentiū mala eē ex ꝯstellatione:ex
fato:ex vitio nature:bona aūt ex hoīe ⁊ libero arbitrio. vñ
is ē sensus tituli.ps̄. Tendēs (in finē) ascribit̄ dauid .i.iu-
sto seruo dñi.iustus ei dr̄ seruus dñi nō dñs. dñs autē dici
posset nō huus si a se bona hr̄et.s₃ iō huus dñi dr̄:q₂ ea bo-
na q̄ h₃ a dño se recognoscit hr̄e:vñ dicit bea. Bern. Fide
lis re vera huus dñi es:si de glia dñi ⁊ si nō exeunte a te tm̄
trāseunte p te nihil tuis manib⁹ adherere ꝯtingat. Et ē ps̄.
iste bipartit⁹. In pma pte ondit malū ab hoīe eē. In scda
ondit bona a deo eē ibi (dñe i celo) Ostēdit ꝙ pctm̄ ab ho-
mine eē duab⁹ rōnibus. Prima rō ē q₂ nō ex surreptione s₃
ex deliberatiōe facit pctm̄ qđ notat̄ cū dicit (Dixit iniust⁹)
.i.deliberauit. Scda rō ē q₂ nō ex ignorātia facit peccatuȝ
q̄si putās nō eē pctm̄ s₃ ex certa sciētia sciēs deo displicere
qđ notat̄ cū dicit (qm̄ dolose egit) vt postea dicem⁹ dicit
ergo (dixit iniustus) Iniustus dr̄ pctōr ⁊ pcipue infidelis
qui nō tribuit deo qđ suū ē.s.fidē.timorē ⁊ amorē:vel iniu
stus sciēs bonū ⁊ faciēs malū vt theolog⁹.mal⁹ q̄ de scien
tia sua nō reddit deo tributū debitū.pmo nec sibi nec pro-
ximo fructū (dixit) .i.deliberauit (in semetipo) .i.in cogita
tu cordis.vñ alia lr̄a h₃ (dixit impius) i medio cordis sui
quid (dixit) vt delinquat.q.d.p industriā peccauit ⁊ ex ꝓpo
sito deū dereliqt. Job.xxxiiij.q̄si de industria recesserūt ab
eo ⁊ hoc fecit (q₂ nō ē timor dei aū oculos ei⁹) qui si eēt nō
peccaret:q₂ sicut dr̄ Eccli.j. Timor dñi expellit pctm̄. Nā
qui sine timore ē nō poterit iustificari: ⁊ q₂ sicut dr̄ i ps̄. Ti
mor ē initiū sapiētie:q̄ caret initio carebit ⁊ fine. Eccli.xxiij
Nihil melius q̄ timor dei:⁊ nihil dulcius q̄ respicere i mā
datis dei. Et posset quis dicere excusando iniustū hūc ve-
re licet ex ꝓposito fecerit id qđ peccatū ē nō tamen sciebat
hoc deo displicere nec esse peccatum: ⁊ ideo ignorāter pec
cauit hoc remouet cum subiungit.

2 **Quoniam dolose egit in conspectu eius:
inueniatur iniquitas eius ad odium.**

(Qm̄ ⁊c̄.) q.d. pbatio q̄ dei timor nō ē aū oculos eius:et
q̄ nō ignoranter peccauit (qm̄ dolose egit in ꝯspectu ei⁹)
sc₃ dei.i.i corde vbi sol⁹ deus cōspicit vt dr̄.j. Reg.xvj.q.d.
dum deū conspiceret.i.noticiā eius haberet ⁊ sciret se con
spici ab eo cui⁹ oculis nuda sunt oia ⁊ apta. Hebre.v. Pec
care nō timuit:⁊ hoc est dolose egit. quod dupliciter expo
ni potest (dolose egit) id est dolum fecit proximo vel (do-
lose egit) .i.hoc ipm̄ quod cognoscēs deū peccauit dolus
fuit. Prouer.xij. Dolus in corde cogitantiū mala. Et notā

A Nō ꝯ his q̄ vidēt deum ⁊ nō timēt euȝ:et de his q̄ n̄ vident ⁊ timent ⁊ de his q̄ nec vidēt nec timēt ⁊ ecōuerso.

dum q̄ quidā vident ⁊ timent vt boni theologi.ps̄. Vide-
bunt me ⁊ letabunt̄. quidā vident deū ⁊ nō timēt vt mali
theologi.ps̄. Omnes videntes me deriserūt me: quidā nō
vident ⁊ timēt vt boni layci. Joh.xx. Quia vidisti me tho
ma credidisti beati qui nō vi.⁊c̄.quidā nec vidēt nec timēt
vt pagani.j.Cor.xiiij. Qui ignorat ignorabit̄ primi veraci
ter agūt.secūdi dolose agunt.tercij agunt simplr̄.qrti igno
ranter ⁊ vere (dolose egit) ita vt (inueniat̄ iniqtas) .i.ine
qualitas que est inter vitā ⁊ sciētiā (eius ad odiū) .s.dei.i.
q̄ deū oderit:si ei deū quē videt diligeret libētius ei q̄ȝ pec
cato adhereret:vnde cuȝ peccato adheret sequit̄ q̄ deum
odit:vel (ad odiū dei) .i.quod deus oderit eum: si eñ de⁹
simpliciter operātes iniquitatē odit sicut dicit̄ in ps̄. Odi-
sti oēs qui operant̄ iniquitatē: multomagis odit eos q̄ ex
pura malicia peccant. Itē cōspectus dei dicit̄ sanctuariū
vnde Exo.xxiij. Non apparebis in cōspectu meo vacuus
in hoc conspectu dei dolose agūt clerici sacerdotes ⁊ prela
ti qui oues susceperūt pascendas ⁊ custodiendas ⁊ ipi eas
excoriant auferēdo tempalia ⁊ eas strangulāt trahēdo ad
peccata:vñ in ps̄. Sicut nouacula acuta fecisti dolū. No-
uacula eñ acuta subtiliter radit ⁊ facilr̄ interficit et q̄ hoc
faciūt plati ⁊ clerici dicit dñs Mich.iij. Audite principes
iacob ⁊ duces domus isrl̄ nunqđ vestrū ē scire iudiciū qui
odio habetis bonū ⁊ diligitis malū:qui violēter tollit̄ pel
les eoꝝ desup eis carnē ⁊ eoꝝ desup ossibus eoꝝ ⁊ nō solū
hoc malū ibi faciūt:imo peiora ⁊ verbo indigna. Hiere.xj.
Quid ē qđ dilectus meus in domo mea fecit scelera mul-
ta ⁊c̄. Ezech.viij. Fili hoīs:vides tu quid isti faciunt abho
minationes magnas q̄s dom⁹ israel facit hic vt ꝓcul rece-
dam a sanctuario meo:⁊ adhuc cōuersus videbis abomia
tiones maiores ⁊c̄.⁊ ex hoc sequit̄ (vt) cōsecutiue (inueni
atur iniqtas ei⁹) .i.talis plati vel clerici (ad odiū dei) .i. in
ipo.n.reperiūt̄ ille tres species de q̄b⁹ dicit dñs Eccli.xxv
Tres species odiuit aia mea:⁊ aggrauor valde aie illoruȝ

B Tres species hoim odit deus.

pauperem supbū:diuitē mendacē.senē fatuū ⁊ insensatuȝ
paup ē talis in spūalibus licet in tpalibus locupletat⁹:di-
cat illud Zach.xj. Benedictus deus diuites facti sumus.
Apocal.iij. Dicis diues sum ⁊ locupletatus ⁊ nulli⁹ egeo ⁊
nescis q₂ tu es miser ⁊ miserabilis ⁊ paup ⁊ cecus et nud⁹:
iste etiā paup supbus ē:vñ in Cañ. Incrassatus ē dilectus
⁊ recalcitrauit ⁊ talem odit dñs. Itē talis platus vel cleri
cus ē diues mendax diues in tpalib⁹ mendax apud deum
apud quē defigens manū ⁊ spondēs ꝓ amico suo illaque-
atus ē verbis oris sui:sicut dr̄ Prouer.vj. Nec facit qđ ꝓ
misit. Prouer.xij. Nō inuenit fraudulētus lucrū.i. iudas
ei subitānia hoīs auris pciū. Eccli.j. Accessisti maligne ad
dñm o iuda:⁊ cor tuū plenū ē dolo ⁊ fallacia. Prouerbio.
xxvj. Labijs suis intelligit̄ inimicus cū in corde tractaue-
rit dolos. Item senex fatuus ē qui senis occupat locū: sed
fetui seruat ritū:senex in dignitate sed fatuus in ope. Pōt
etiā hoc breuiter exponi de illis qui excusant peccata sua:
⁊ legit̄ sic (dixit iniustus) q̄ nec deo nec sibi nec ꝓximo nec
carni nec mūdo nec dyabolo reddit qđ suū ē (vt nō delin-
quat in semetipo) vñ dicit se nō delinquere:⁊ vere talit̄ di
cit iniustus ⁊ q₂ iustus dicit contrariū.vñ Prouer.xviij. Iu
stus in principio accusator est sui:vel sic (dixit vt decliner
in semetipo) .i.dicit q̄ si peccat peccatū suuȝ nō nocet nisi
sibi:sic dicūt multi s₃m illud Job.xix. Nempe ⁊ si ignoraui
mecū erit ignorātia mea:at vos ꝯ me erigimini et arguitis
me opprobrijs meis:et hoc facit q₂ (nō ē timor dei aū ocu
los eius (s₃m qđ supra dictū ē:nō est deus in ꝯspectu eius
et iō inqnate sunt vie eius in omi tpe.q.d.nō ē locus i fon-
te cōfessionis q₂ deū nō habuit ꝓ oculis.⁊ hoc ꝓpt̄ hoc ac-
cidit (qm̄ dolose egit in conspectu eius) .i.in ꝯsciencia sua
vbi deus ꝯspicit.q.d.nō veracit̄ ⁊ diligēter discussit nec ex
ercuit cōscientiā suā.q₂ si hoc fecisset inuenisset vñ timeret
⁊ quid accusare deberet:vñ dicit be. Bern.ad se humilian
dū:nihil viuacius inuenire pōt aia quā si seipam in verita
te inueniat tm̄ nō dissimulet:nec sit in spū eius (dolose) er
go agit qui peccatū suū defendit:vel ꝯsciam suā negligen-
ter inqrit:⁊ cū dei seruus debeat eē fit aduocat⁹ dyaboli i
causa dyaboli ꝯ spm̄sanctū q̄ dr̄ aduocatus ꝯ pctm̄ Joh.
xvj. Cū venerit spūs paraclitus arguet mundū de pctō:et
hoc facit (vt) cōsecutiue (inueniat̄ iniqtas eius ad odiū)
.i.ad vindictā sempiternā q̄ mō querit̄ ad amorē.i. ad ve-
niā q₂ si mō ꝯfiteret̄ vt deberet dimitteret dñs vnde in ps̄.
Miscđia ⁊ veritas obuiauerūt sibi.s.miscđia dei remittē-
tis.et veritas ꝯfitentis.sed si mō nō velit ostēdere veritatē
q̄ requirit̄ in cōfessione ad veniā. postea requiret̄ ⁊ inueni
ueniet̄ ad odiū.q₂ tunc defensioni nō erit locus.⁊ ꝓpter ac
cusationē aut confessionē nō fiet gratus s₃ puniet̄ eternali
ter.vnde supra in ps̄. Requiret dñs ⁊ retribuet abundant̄
facientib⁹ superbiā.i.supbe excusantibus culpā suā vl̄ (ad
odiū eoꝝ) q₂ oderūt eos q̄ corripiunt eos.vnde Amos.v.
Odio habuerunt corripientem in porta.

Verba oris eius iniquitas et dolus: no- 3
luit intelligere vt bene ageret.

(Verba oris eius) Supra ostensum ē q̄ malū est ab hoīe